

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 150 Ft

XV. évfolyam 5. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2008. május

A tartalomból:

Rózsahegy Napok, és endrődiek találkozájának programja - 7. oldal

Muhi alapkövetétel és szentelés - 12. oldal

Visszaszállt a magyar turulmadár - 13. oldal

Teljes erőbedobással működik a Tűzoltó Egyesület - 16. oldal

ANYÁK NAPJA

Úgy szeretném meghálálni...

Úgy szeretném meghálálni
Két kezemmel megszolgálni azt,
Hogy felnevelt, dédelgetett erő felett.

Légy ezentúl mindig boldog,
Míg én élek nincs több gondod,
Én vigyázok rád, már ezután...

Úgy szeretném meghálálni
Vagy legalább megpróbálni mind,
Mind azt a jót, mit értem tett az én anyám.

Úgy szeretném meghálálni
Két kezemmel megszolgálni azt,
Hogy felnevelt, dédelgetett erő felett.

Légy ezentúl mindig boldog,
Míg én élek nincs több gondod,
Én vigyázok rád, már ezután...

Úgy szeretném meghálálni
Vagy legalább megpróbálni mind,
Mind azt a jót, mit értem tett az én anyám.
Kovács Kati dalszöveg

A kertbe ment

Uram, én nem tudom, milyen a kerted,
a virágosod és a pázsitod,
Én nem tudom, virágok ültetését,
ágyásaidban hogy igazítod.

Csak azt tudom, hogy kendőjét levette
júniusi vasárnap hajnalán,
beteg lábával és beteg szívével
bánatosan kertbe ment anyám.

Uram, tele volt immár félelemmel,
sokszor riasztó árnyék lepte meg,
de szigony-eres, érdes két kezével
még gyomlálgatta volna kertemet.

A kicsi teste csupa nyugtalanság,
s most elgondolni nem tudom, hogy ül.
Virágosodban könyörülj meg rajta,
hogy szegény ne szenvedjen tétlenül.

Mezőiden ne csak virágmagot vess,
virágaid közé vegyíts gyomot,
hogy anyám keze gyomlálhassa kerted:
asphodelosod és liliomod.

Áprily Lajos

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

ÉRVIZSGÁLAT

Gyomaendrődön, az endrődi közösségi házban 2008. május 20-án.

Ismerje meg érrendszere állapotát comupeteres arteriográf készülékkel történő fájdalommentes vizsgálattal!

Szívinfarktus? Érelmeszesedés? Érszűkület? Agyvérzés? Megelőzhető!

A vizsgálat szakorvos bevonásával történik.
A vizsgálat 6. 500.- Ft.

Bejelentkezés: SONOTERÁPIA CENTRUM
Szolnok, Ady E. Út 1. szám
Telefon: 56/344-372

Az endrődi közösség ház májusi programjai

Minden hétfőn 19-21 óráig jóga az emeleti nagyteremben.
Minden hétfőn és szerdán 12-13 óráig gyógytorna az emeleti nagyteremben, beutaló szükséges.

Minden hónap második hétfőjén 15 órától Nyugdíjas Klub az emeleti klubteremben.

Minden hónap első hétfőjén Egészségkör 16 órától a lenti teremben.

Minden hónap első keddjén 17 órától KDNP gyűlés a lenti teremben.

Minden hónap második keddjén 15 órától Cukorbeteg Klubja a lenti teremben.

Minden szerdán 17 órától Barátság Klub.
Minden második csütörtökön 19 órától Gazdakör.

Május 8-án 9-12 óráig árusítás a lenti teremben.

Május 17-én jóga bemutató az emeleti nagyteremben.
Május 17-én Turcsányi Katalin bőrdíszműves kiállítás a lenti teremben. 15 órakor megnyitja: Várfi András polgármester

Május 22-én 9-11 óráig Meran trade árusítás.

Május 24-én 18 órától férfi napi bál a Barátság Klub szervezésében az emeleti nagyteremben.

Május 26-án 7-11 óráig véradás a lenti teremben.

Május 26-án 15-17 óráig árusítás a lenti teremben.

A Katona József Művelődési Központ májusi programjai:

Május 7. szerda 18 óra
Galaktika Baráti Kör

Május 8. csütörtök 17 óra
Bélyeggyűjtő Klub

Május 8., 22., 29. csütörtök 16-18 óráig
Őszidő Nyugdíjas Klub Klubdelutánja

Május 14. szerda

A Cigány Kisebbségi Önkormányzat Projektzáró Konferenciája

Május 15. csütörtök 10 óra
Az Őszidő Nyugdíjas Klub Anyák napi rendezvénye

Május 20. kedd 18 óra
Operettet más dallamokkal
Közreműködnek:

Szilágyi Olga primadonna
Egyházi Géza bonviván
Belépő: 780 Ft; 980 Ft

Jegyek elővételben a Művelődési Központban kaphatók, illetve megrendelhetők a 66/283-524-es telefonszámon

Május 22- június 5-ig

A Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Képzőművész tanszakának vizsgakiállítása

Május 26. hétfő 18 óra
A Nyugdíjas Kertbarát Kör Taggyűlése

Június 5. csütörtök 17 óra

A Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény évvárója

Június 7. szombat

A Körösmenti Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Társas- és Moderntánc Tanszakának Évváró Táncbemutatója

FELHÍVÁS 50 éves iskolai találkozóra

Az endrődi általános iskolában 1958-ban végzetek ez év szeptemberi találkozóját szervezzük, melyhez kérjük szíveskedjete

Latorcai János és Gellai Margit
5500 Gyomaendrőd, Pf. 77.

címre küldött levélben jelentkezni, hogy a részletes tájékoztatást mi is megküldhessük.

A találkozás reményében leveleteket várjuk:
Latorcai János, Gellai Margit

A Vöröskereszt közleménye:

A Magyar Vöröskereszt Gyomaendrődi Területi Szervezete a szociálisan rászorult cukorbetegek részére diabetikus lisztet oszt.

Az osztás helyszínei: Gyomaendrőd, Fő út 3/1. Vöröskereszt iroda, 8 - 12 óráig

Gyomaendrőd, Fő út 220. Diadém Gyógyszertár, 8-17 óra

Az adományosztás munkanapokon a készlet erejéig történik.

Véradás:

2008. május 26-án az endrődi kultúrházban 8 - 10.30-ig szeretettel várjuk régi és új véradóinkat.

Jöjjen el, segítsen!

Önnek ez egy fél óra, másnak talán maga az élet!

Gyomaendrőd, 2008. április 16.

Kurilla Jánosné
területi vezető

FELHÍVÁS

az UGARI ISKOLA egykori tanulóihoz, tanítóihoz

Az UGARI ISKOLA Kondorosi úti bejáratához EMLÉKOSZLOPOT szeretnénk állítani.

Az EMLÉKTÁBLA felirata:

UGARI ISKOLA
/800 m-re Nyugatra/
1928-1970

Állíttatták az itt tanulók és tanítóik
2008

Érdeklődni lehet:

1. ALT JÁNOSNÉ SALAMON TERÉZIA
Gyomaendrőd, Toronyi u. 21.
Tel.: 66/284-538

2. BULA KÁROLYNÉ GELLAI IRÉN
Gyomaendrőd, Hősök tere 2.

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület áprilisban

Mivel, bizonyos feladatokat kistérségi társulásban lát el az Önkormányzat, előfordulhat, hogy két testületi ülést is meg kell tartani ahhoz, hogy döntés születessen. Április 9-én is ez történt. Olyan napirendi pontok tárgyalására került sor, melyhez a kistérség (Csárdaszállás, Hunya) Képviselő-testületének hozzájárulására is szükség volt. Így GVOP beruházás (szelessávú internet-hálózat kiépítése, amely rövidesen befejeződik) végszámlájának utófinanszírozásából adódóan problémák adódtak. A határozati javaslat értelmében a Békési Kistérségi Társulás részére Gyomaendrődnek a lakosságszámhoz arányosan 52. 000. 000 Ft. kölcsönt kellene nyújtania. Mivel a kölcsön 2008. augusztus 31-ig nem veszélyezteti a város gazdálkodását, a testület egyhangúlag megszavazta azt. A Társulás az igénybe vett kölcsön összegére és az igénybevétele időtartamára napi 0, 0266 % költségterítést fizet a kölcsönadó önkormányzatok számára.

A Rózsahegy-i Kálmán Kistérségi Általános Iskola konyhája átszervezés alatt van. Egy előző hónapban hozott Képviselő-testületi döntés értelmében Gyomaendrőd Város Jegyzője közbeszerzési pályázatot ír ki, melyről tájékoztatták a társulás képviselőit is.

2008. április 22-én, a Föld Napja alkalmából /hagyományteremtő szándékkal/ szemétyűjtő akciót szervezett a város. 180 felnőtt valamint 1250 gyermek vett részt a tisztasági, városépítő munkában.

2008. április 24-i ülés anyagából:

Megvalósíthatósági tanulmánytervekre forrás kijelölése

Egy korábbi Képviselő-testületi határozat alapján készül a megvalósíthatósági tanulmányterv a fürdő fejlesztésére, de a pénzügyi forrás kijelölésére nem került sor.

A Pénzügyi és Gazdasági Bizottság a kérdést megvitatta, s az Ybl Tervező Kft.-vel megkötött szerződés pénzügyi fedezetűl a 2007. évi szabad pénzmaradványt, míg az Ap-prétort Kft.-vel kötött szerződés fedezetűl a 2008. évi tartalékba helyezett kötvény fel nem használt részének a kijelölését javasolta. A Képviselő-testület a határozatot elfogadta.

Közlekedésbiztonsági kerékpárút építése a Bajcsy Zs. és a Semmelweis utca között

A város önkormányzata a minél biztonságosabb közlekedés érdekében pályázatot kíván benyújtani a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által meghirdetett pályázatra.

A beruházás összköltsége (100%): 104. 211 E Ft.

Igényelt támogatás (80%): 83. 369 E Ft.

Saját erő (20%): 20. 842 E Ft.

Az önkormányzat a saját erőt 20. 842 E Ft-ot a 2008. évi költségvetésből biztosítja.

Vihar okozta károk enyhítése

Több család számára is emlékezetes nap lett a 2008. március 1. és 2. A településünkön is hatalmas vihar tombolt, s ezzel megrongált több épületet is. A Polgármesteri Hivatalba 23 bejelentés érkezett a lakóépületeket ért kár miatt. A bejelentéseket ellenőrizték, jegyzőkönyvet vettek fel róla. Szerencsére 14 ingatlan esetében a tulajdonos rendelkezett biztosítással, így azok helyreállítása megoldott, 1 esetben pedig a melléképület tetőszerkezete sérült, 8 lakáson azonban nincs biztosítás, így a helyreállítási munkát a tulajdonosnak kell állnia. Ennek összege 35. 000 Ft-tól 265. 000 Ft-ig terjed. Az önkormányzat kamatmentes kölcsön nyújtásával kíván segíteni a bajba jutott családoknak.

Helyi járatú autóbusz közlekedés ellátására vonatkozó rendelet módosítása, valamint a közszolgáltatási szerződés jóváhagyása

A Mobilbusz Kft.-vel, mint a helyi járatú menetrend szerinti pályázattal nyertesével április hónapban megkötötte a szerződést az önkormányzat. A támogatás mértékét a menetrend szerinti közlekedés tekintetében 990. 000 Ft.-ban határozta meg.

A menetjegyek és bérletek árai május 1-től

Menetjegy:	90 Ft
Havi teljes árú bérlet:	2150 Ft
Havi kedvezményes bérlet:	400 Ft

Változik tovább a közlekedést ellátó járatpárok száma is. A Mobilbusz az ajánlatában 15 párat jelölt meg. A menetrend tervezetben már szerepel a hétfélig járatok átszervezése is.

A május 1-től június 15-ig érvényes menetrend megtekinthető az újság mellékleteként a tisztelt Olvasó számára.

Békés Megyei Vízművek Rt. 2008. évre vonatkozó vízterhelési díjának jóváhagyása

Egy 2003-ban kiadott tv. meghatározta a talajterhelési és vízterhelési díjakat egyaránt. A talajterhelési díj megfizetése azokra a lakosokra vonatkozik, akiknek ingatlanja előtt kiépített szennyvízcsatorna található, de annak használatát nem veszik igénybe, s ezzel szennyezik a talajt. A díjakat adók módjára az önkormányzat szedi be. Ezen kívül a tv. szerint a közszolgáltató is köteles, az ún. vízterhelési díj megfizetésére. A Békés Megyei Vízművek Rt. 2004. évben vezette be a vízterhelési díjat, amely ugyan fokozatosan történt, a törvény szerint azonban 2008-ra el kell érnie a 100%-ot. A díj emelését 2008. május 1-jével tervezte, s ennek jóváhagyását kérte a Képviselő-testülettől.

Lakossági fogyasztó:	3,90 Ft/m ³ + ÁFA
Önkormányzati fogyasztó	3,90 Ft/m ³ + ÁFA
Hatósági díjas fogyasztó	5,90 Ft/m ³ + ÁFA
Szippantott szennyvíz	8,80 Ft/m ³ + ÁFA

Szennyvíztisztító-telep fejlesztésével kapcsolatos beruházás megindítása

A Képviselő-testület 4 évre szóló gazdasági koncepciójának része a szennyvíztisztító-telep felújítása. A beruházás a települést kötelezően érintő környezetvédelmi feladatok ellátása kapcsán került bele a ciklusprogramba. Ennek oka:

- a telep felújítása a 90-es években történt, ezért az Unió elvárásainak ma már nem felel meg a technológiája

- az Ipari Park beépülése esetén túlterhelte volna. Ez pedig egy folyamatos és egyre növekvő bírsággal sújtaná az önkormányzatot.

A beruházás megvalósítására pályázati lehetőség áll rendelkezésre a KEOP-1.2.0 kódszámú, „Szennyvízelvezetés és tisztítás” kétfordulós kiírás keretében.

Alapfokú művészetoktatás feladatellátásának áttekintése

Az alapfokú művészeti oktatás nem tartozik az önkormányzat kötelező feladat ellátás körébe, de a város mindig is fontosnak tartotta, hogy ehhez a szolgáltatás hoz is hozzájáruljon a gyermekeknek. Az elmúlt időszak kormánypolitikai szemlélete azonban egyre inkább annak enged teret, hogy a finanszírozásból kivonja magát, s a szülőkre hárítsa a költségeket. Mivel településünkön két művészetoktatási intézmény is működik /nem azonos tanszakokkal/ célszerű lenne egy költséghatékonyabb rendszer létrehozása. A két intézmény is folyamatosan keresi a lehetőséget arra vonatkozóan, hogy egy közös intézménnyé integrálódjanak. E szándék megvalósulása esetén egy önkormányzati intézménnyé alakulhatnának, melynek eredménye lenne egy jelentős bevétel-növekedés, amely a költségvetés pozícióját stabilizálhatná.

Középfokú oktatás helyzetének áttekintése

Az önkormányzat a költségvetés elkészítésével párhuzamosan vizsgálja a kiadások csökkentésének lehetőségét. Így került felszínre, hogy a gimnázium működtetését /nem kötelező önkormányzati feladat/átadná a megyének. A hír felröppenése elindított egy lavinát, amely erős indulatokat gerjesztett a városban. A kialakult helyzetre való tekintettel a Bizottsági Elnökök összehívtak egy rendkívüli, kibővített ülést, ahol részt vett a gimnázium igazgatója, valamint a tanárustest képviselőitében három pedagógus. Az ülésen az alábbi álláspont született:

„A város oktatási struktúrájában jelentős szerepet foglal el a gimnázium. Fontosnak tartják, hogy a továbbiakban is a város fenntartásában működjön, azonban el kell indítani egy olyan párbeszédet, amely a gimnázium nyújtotta szakképzési szolgáltatást, annak lehetséges továbbfejlesztését gondolja át.”

Szabó Istvánné óvodai Oktató Kht. kérelme

A Selyem úti óvoda vezetője Szabó Istvánné azzal a kéréssel fordult a Képviselő-testülethez, hogy a NFT-hez kapcsolódóan megjelent pályázati lehetőséggel kíván élni, s bölcsődét szeretne létrehozni. A bölcsőde megvalósítására azonban csak nyertes pályázat esetén kerülne sor. A bölcsődefenntartók szerint évek óta nagyobb az igény a szolgáltatásra, mint amennyi férőhely jelenleg a meglévő két bölcsődében van.

A határozat értelmében a Képviselő-testület elvben támogatja Szabó Istvánné elgondolását egy 10 fős, 1 csoportos intézmény megvalósulására, de anyagi támogatást, majd azt követően a bölcsőde működtetéséhez önkormányzati támogatást nem nyújt.

Városi Sportszarnok karbantartásának ellenőrzése, illetve a névváltoztatásra javaslatétel

A Városi Sportszarnokban 2008. április 8-án ellenőrzés történt. Az állagmegóvással kapcsolatos hiányosságokat /tisztasági takarítás, karbantartás/ 2008. június 10-ig kell hogy megszüntesse az üzemeltető, mert június 11-én névadó ünnepség keretében a Kis Bálint Iskola Sportgyeűlet javaslata alapján, Varga Lajos kiváló sportember nevet venné fel. Az ünnepi névadásra egy emlékverseny keretében kerülne sor, mely után a Városi Sportszarnok nevet **Varga Lajos Sportszarnok** névre változtatná.

A helyi környezetszépítő verseny meghirdetése

A Képviselő-testület 2006. évben, hagyományteremtő szándékkal indította útjára a „Tisztább és ápoltabb Gyomaendrődért” elnevezésű környezetszépítő versenyt. Az idei évben is szándékában áll a testületnek az elmúlt évek tapasztalatai szerint meghirdetni s a kategóriák megtartásával elindítani 2008. évben is a versenyt. A díjazásra bruttó 360.000 Ft-ot különített el.

Tájékoztató a hulladékszállítási díj bevezetésének tapasztalatairól

A Képviselő-testület 2007. év decemberében döntött a lakosságot érintő hulladékszállítási díj bevezetéséről. Mint ismeretes a helyi rendelet szerint egy önalköcső leolvasó rendszerrel oldják meg az elszállított hulladék mennyiségének ellenőrzését. Ezt a rendszer 2008. április 1-től vezette be, addig a lakosság havi egy ürítés díját fizeti meg. Az eddigi tapasztalatokról a Gyomaközség készített beszámolót, melyet beterveztett a testület elé. Ebben azt kéri, hogy 2008. június 30-át követően a Képviselő-testület vizsgálja felül a helyi hulladékszállítási díjszabását, mert egy megjelent kormányrendelet értelmében más elszámolási kötelezettség lép érvénybe. A beterveztett beszámoló tartalmaz javaslatot is, miszerint a lakosság alapdíjat fizetne, az ürítés gyakoriságától függően pedig a szállítás és ártalmatlanítás díját. Ez azonban remélhetőleg nem jelentené a díj emelését, inkább annak elosztásán van a hangsúly.

Gyomaendrődi Hírmondó beszámolója

A Gyomaendrőd Város Közéletéért Egyesület Elnöke elkészítette a szakmai és pénzügyi beszámolóját, s azt a testület elé terjesztette. Az éves szinten megtervezett 2 500 000 Ft-ból az Egyesület az első negyedévében felhasználta 1 500 000 Ft-ot, így május hónaptól a Gyomaendrődi Hírmondó költségeihez az önkormányzat havi 125 000 Ft támogatást biztosít.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Dr. Timár Sándor 1902-1983

Visszaemlékezés egy jó endrődire

Az utóbbi média világa – rádió, TV – adataiban olykor-olykor Békés megyét az egyik legelmaradottabbnak tüntetik fel. Ezek szerint ide tartozik Endrőd is.

Hogy hány értékes, híres embert adott ez a falu az országnak, arról nem szól a fáma.

Egyike ennek Dr. Timár Sándor orvos volt. Róla már jelent meg „In memoriam” (1997. febr.), de most „nosztalgia”-va”, kissé bővebben ismertetjük életútját már nyugdíjas tanár fia megemlékezése alapján.

Márton Gábor

Édesapja G. Timár János, édesanyja Timár Viktória. A született 12 gyermek közül a felnőtté válást nyolcan érték meg. Közülük is egy fiú, Gábor, az Isonzónál esett el, másíkor, Elek, már itthon halt meg a fronton szerzett tüdőlővésebe. A két fiatalabb, Sándor és Benedek – eltanulta az apai örökséget – tanulhatott tovább.

Sándor itthon, szülőfalujában végezte el az elemi iskolát. Szeretettel emlékezett vissza a Bencze család nevű tanítójára. Középsiskoláját Nagyváradon kezdte. Elek nevű bátyja ugyanebben a városban szolgált háziárként. Az utolsó gimnáziumi évet – Trianon egyik következményeként – már Szarvason végezte jeles eredménnyel. A Pázmány Péter Orvostudományi Egyetem általános orvosi karán végzett szintén jeles eredménnyel. Még orvosstanhallgatóként sem szégyellte a paraszti munkát, rendszerint már a szünidőre való hazatérései másnapján a családi gazdaságban, az aratásban volt található.

Orvosi tevékenységét a mostani Blaha u. 17. szám alatti rendelőjében kezdte. A legidősebb bátyjánál, Mátyásnál – az író édesapjánál – egy szobácskában lakott. Közben a főutcán egy házat vásárolt, amin rengeteg javítást kellett végeztetnie, a kertét gyümölcsfákkal betelepítenie. (Megjegyzem zárójelben: most fenn az égben volt házára letekintve bizonyosan szomorúan csóválja fejét.) Első, budapesti származású felesége nem tudta megszokni a falusi életmódot, a házasság hamar felbomlott. Másodjára már Füzesgyarmatról nősült, ahonnan egy kisfiúval elvált asszonyt vett feleségül. A kisfiú a későbbiekben a gyarmati nagyszülőknél lakott, s a szeghalmi gimnáziumban érettségizett. Az új házasságból két fiú született: Sándor 1939-ben, István 1942-ben. Akkoriban a faluban 4 orvos praktizált: Dr. Cseh József, Dr. Weiss Aladár, Dr. Ugrin Nándor és ő. Az előjáróság a falu legszegényebb részét, a Gyomavéget és a cigányvárost neki adta körzetként. Nem zúgolódott érte. Soha nem tett különbséget a „cigány” és a „magyar” között. Egyformán a gyógyulásra váró beteg embereknek nézte őket.

Egy időben – a mostani központi rendelő helyén – szülőötth-

ont vezetett az általános orvosi teendő mellett. Ez a szülőötthon Gyomára költözött, s azóta nem születik Endrődön – hivatalosan – gyermek! A doktor úr tett külön fogszakorvosi szakvizsgát is, ismét remek eredménnyel. Fogorvosi munkája színvonalát mutatja, hogy egy betege sem került tőle kórházba „korrigálásra”. Innentől kezdve – míg a tehetséges Dr. Valach Bélának át nem adta – fogszakorvosként dolgozott.

A világháború idején őt is behívták, s tartalékos zászlósként orvosi munkát végzett az orosz fronton, a katonaság és a helyi civil lakosság körében. Bizony, bőven voltak megrendítő élményei a Don-kanyarig tartó véres ámokfutásban, majd a hadifogságban jól emlékeztetőbe véste pl. a Kolomea, Sztarij, Oszkol, Voronyezs stb. helységneveket. Amint a front már áttevődött hazánkra, a neje a két gyerekekkel és az anyai nagyszülőkkel Budapesten, konkrétan Rákosszentmihályon húzta meg magát. A gyerekek emlékei között szerepel, hogy a pincéből feljőve az emeleten becsapódott német vadászgép roncsait látták. Az udvaron átszáguldozó T-34-esek úgy fektették le a deszkakerítéseket, mintha csak nád-fal lett volna.

Közben az üres endrődi lakásba szovjet tisztok költöztek, s az egyik folyosóra nyíló ajtón a felirat: Apteka (patika). Mihelyt a szovjet egységek átvonultak a falun, a lakást az MKP vette „szocialista kezelésbe”. Amit lehetett, mozgósítottak. Egy részük a mai kultúrotthonban, az akkor működő MADISZ szervezethez „vándorolt”, mások pedig szorgalmas „gyűjtőkhöz”.

A doktor a fogságból 1946-ban tért haza. Nagyon szomorú eseményekre. Előzmény az volt, hogy a fosztogatók fényképeket is találtak. Némelyikén a doktor úr – még medikusként – társai között anatómiai foglalkozásokon volt látható. Egyes csavargók ebből azt kombinálták ki, hogy az orvos a fronton orosz foglyokat boncol élve, élő orosz nők mellét vágja le?! Nosza, Smíri Elvtársal az élen az orvost ott helyben kötél általi halálra ítélték. Már a hóhér személyét is kijelölték (K.G.). A végrehajtástól az mentette meg, hogy elhozta Karcagról egy oroszul is kiválóan beszélő katonatársát, aki őt a frontról alaposan ismerte.

Miután az MKP – dülva-fülva – kiköltözött, a család hazatért. Vigasztalásként még Smíri Elvtárs közölte az orvossal: „Ne ugráljon, mert elvitetem Gyulára a börtönbe, ahol hónapokig meg sem kérdik!”

Közben teltek-múltak az évek. A nagyobbik fiú, Sándor a csabai érettségi után elvégezte Szarvason a tanítóképzőt, majd Szegeden a pedagógiai főiskolán a magyar-orosz szakot. Felesége, Fekécs Margit pedig előbb a bajai felsőfokú tanítóképzőt, majd Szegeden a pedagógiai főiskola ének szakát végezte el. A házaspár nyugdíjazásáig a helyi iskolában dolgozott. Két leányuk: Judit és Éva pszichológusként illetve külkeres végzettséggel a szállodaiiparban dolgoznak. Judit két fia még tanul. Éva jelenleg munkanélküli.

A kisebbik fiú, István Békésen végezte el a mezőgazdasági szakiskolát. Ezt elvégezve egy évet Rózsáson gyakornokként, majd a Nagykunsági ÁG-ban dolgozott. Innen a helyi Lenin Tsz nagylaposi üzemegységébe került az állatokért felelős brigád vezetőjeként. Felesége Dinya Katalin a nyugdíjazásáig a gyomai TŰZÉP-en pénztáros volt. Nagyobbik, még nőtlen fiuk, végzett cukrász. A kisebbik fiú, István ügyes kezű géplakatos. Az ő felesége, Péteri Gabriella két fiúval ajándékozta meg. Ők ketten még a helyi általános iskola tanulói.

A doktor úr – miután régi házat orvosi szolgálati lakásként eladta – új házat épített kisebbik fiával a régi mellé. Itt élt 1983-ban bekövetkező haláláig. A felesége három évvel élte túl.

(Ami az „In memoriam”-ban már szerepelt, nem írtam le újból. Timár Sándor)

- Egy kis humor a doktor úr gyermekkorából, ahogy egyik bátyja mesélte: Egy vasárnap misére ment az egész család. Csak ám, mikor megszólalt az orgona, a mi kis Sanyink kis piros csizmáskájában heveny táncolásba kezdett. Nagy csizmaszár-csapkodással karöltve. Mondani sem kell, a környezet harsány kacagása közepette.

- Egy apróság a háború utáni, már a kulákok-spekulánsok elleni harc világából: Néhány mindenre kapható fickó felásta a kamra egy részét, eldugott zsírosbödönöket keresve. Nos – mai kifejezéssel élve – nem jött össze nekik!

Egy alkalommal az utcán a rendőr kezéből kitépte magát egy „kulákasszony”, beszaladt hozzánk mentséget keresve. Jópám elzavarta a kapuból a durva D. rendőrt. Már akkor sem volt megengedhető valakit az orvostól vagy a templomból elhurcolni.

EMBERKÖZELBEN AZ OLVASÓ

Uhrin Benedek Honlapot készítetett

Uhrin Benedeket Gyomaendrődön, de az ország más pontjain is sokan ismerik. Fellépett a Diákszigeten, láthattuk őt többször a kereskedelmi és egyéb televíziós csatornákon. Mindig valamilyen meglepetéssel rukkol elő. Pl. a Hajógyári sziget lakóinak még indulót is írt „Sziget induló” címmel. Március 21-én, töltötte be 86. életévét. Születésnapján olyan ötlete támadt, hogy ő most Honlapot csináltat. Benedek bácsi kora ellenére még mindig tele van optimizmussal, reménnyel és sok ötlettel. Amint mondja: „ez élteti”. Interjút készítettünk vele a Zöldfa utcai lakásán, Endrődön.

Benedek bácsi, mi az oka annak, hogy régen hallottunk Önről?

Szerintem ez azért lehetséges, mert mostanában a fiatal sztárok kerülnek középpontba, és azok, akik régebben vannak a zenei pályán, azokat egyszerűen letaszítják a színpadról. Ezért mellőznek engem is.

Hogy érzi magát szülővárosában, Gyomaendrődön, vagy inkább Endrődön?

Valóban itt születtem, és nagyon jól érzem itt magam. Jó érzés tölteni el, amikor megyek az utcán, és mindenki megismer, még a fiatalabb korosztály is, és nagyon jól esik, hogy rám köszönnek az utcán. Itthon vagyok. Korábban Budaörsön laktam, ahol aktív életemet töltöttem fiammal, Attilával. Ott ezt nem tapasztaltam.

Hol dolgozott?

A Budapesti Optikai Művekben dolgoztam, mint raktárvezető, onnan mentem nyugdíjba.

Szereti még a virágokat? Ugyanis olvastuk, hogy krizantémokat termesztett Budaörsön.

Budaörsön nagyon sok virágot termesztettem eladásra. Annyira szép növényeim voltak, hogy házhoz jöttek, és ott vásároltak, és soha nem volt elég, amit ültettem. Ma már csak hobbiként foglalkozom velük, és minden nap locsolom őket. Ez teljesen kikapcsol engem, és sokszor ihletet is ad a zenés darbjaimhoz. Akkor bemegyek, leírom, majd folytatom a munkát, és így születnek a műveim.

Mivel foglalkozik szabadidejében? Hogy telik egy napja?

Fiammal élek közös háztartásban, ezért rám jut legtöbbször az otthoni munka. Mindig hajnalban kelek. Mosok, főzök, takarítok, és bevásárlók. Délután mindig lepihenek, ez jó, mert utána mindig frissebb vagyok. Este pedig megnézem a híreket, és lepihenek. A szabadidőmben mi mással foglalkoznék, hát írom a számainkat és hallgatom azokat, amiket kiadtam. Nekem ez a gyógyszert. Kell ettől jobb vizitdíj?

Beni bácsi! Valóban Honlapot készítettek Önnek? Ért a számítógéphez?

Az az igazság, hogy két évvel ezelőtt megismerkedtem egy taxissal, aki arra kért, járuljak hozzá, hogy készíthessen nekem

egy Honlapot, mert neki ez bevételt jelent. A Honlapom – ami az én tulajdonom volt - elkészült, és a fórum része is, ahol mindenfélét lehetett írni. Folyamatosan szidtak engem is meg a műveimet is. Véleményem szerint ez azért volt így, mert a zenéimet és videóimat 20-30 másodpercben lehetett csak lejátszani a Honlapról, mert mire megkezdődött volna a szám, addigra eltelt az idő. A közönség nem hallott semmit. Rájöttem, hogy jobb, ha én veszem kezembe a dolgokat.

Fogadtam egy céget, akik a mai napra egy profi oldalt készítettek számomra, ahol a műveimet teljes egészében meg lehet hallgatni. A számítógéphez én már nem értek, a fiam Attila intézi. Vettem neki egy komoly gépet nyomtatóval, hangfállal és internet előfizetéssel. Ő ezt nagyon szereti csinálni, én meg szeretem nézni, hogy naponta hányan látogatták az oldalt. Ebben a Honlapban az a jó, hogy azonnal lehet látni és hallgatni a műveimet. Kell ettől jobb reklám? Hát nem.

Mi a honlap címe?

www.uhrinbenedek.hu

Talán lehet rajta rendelni is CD-ket?

Nemcsak CD-ket, hanem kazettákat és könyveket is, és aki a Honlapon megrendeli, annak utánvétellel feladom, és még dedikálom is, ha kéri.

Mit tervez a jövőre nézve? Mit üzen a fiataloknak?

Arra kérem a jó Istent, hogy adjon nekem még sok erőt és egészséget, hogy a fiammal még sokáig együtt legyek és örüljek. Szeretném azt is, ha még meghívnának fellépni a Szigetre, hogy a fiatalokkal találkozhasak, mert nagyon szeretem őket, mert azt az örömet nem lehet elmondani, amikor több ezer ember tapsol és éljenez. Remélem, hogy augusztus 20-án lesz mód és lehetőség, hogy itt helyben is szerepelhetek. Szeretnék még újabb albumot kiadni. Meglátjuk, hogy mire lesz még időm, és egészségem mit enged.

Egyet azért üzenek a fiataloknak: soha ne adjátok fel a reményt, és mindig bizakodjatok, mert mindig van kiút, ne az alkoholba és a drogba keressétek a megoldást, hanem hallgassatok helyette zenét, meglátjátok ettől még jó kedvetek is lesz. Főleg ha azt még Ti is írjátok és zenésítetitek meg, amint én csináltam. A jó kedvetek pedig soha se hagyjon el benneteket, mindig nevésetek nagyokat, ezért még fizetni se kell sehol.

Beni bácsi! Jó egészséget és sok erőt kívánunk további munkájához. Kívánjuk, hogy váljanak valóra elképzelései és erőfeszítései, amiért eddig is dolgozott. Az üzenetét pedig köszönjük, és ígérjük, hogy tovább adjuk, és élünk vele. Köszönjük a beszélgetést.

A riportot készítették a Bethlen Gábor Szakképző Iskola kollégistái:

Agócs Mónika 11.A, Szücsi Andrea 11.A, Orgona Krisztián 12.C

Katolikus oldal

MÁJUSI MISEREND

Endröd

Vasárnap: 8-kor és 19 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor.
Májusban hétköznap esténként 19 órakor májusi litánia
Pünkösöd mindkét napján és Úrnapkor: 10, 19 óra.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Május 4-én vasárnap 15 órakor,
május 11-én és 18-án vasárnap fél 12-kor.

Hunya

Vasárnap: délelőtt 10-kor. Kedden, csütörtökön, elsöpénteken és szombaton este 6-kor. A szombat esti előesti mise vasárnapi mise.
Hétköznap fél 6-kor, vasárnap fél 10-kor májusi litánia.
Pünkösöd mindkét napján és Úrnapkor: reggel 8 óra.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 19 órakor.
Misék előtt fél órával májusi litánia.
Szombaton 19 órakor vasárnapi előesti mise.

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

Amit Isten egybekötött - 50 éve

Április 13-án vasárnap Hunyán Szilágyi András sekrestyésünk és Hege-dus Margit családi körben is megünnepelte házasságkötésük 50. évfordulóját. Az értük ajánlott szentmisén aranymenyegzős áldásban részesültek. Isten adjon nekik sok-sok örömet, jó egészséget, további hosszú életet!

EGYHÁZI ESEMÉNYEK MÁJUSBAN

Május 4. vasárnap 10 óra:	Elsőáldozás Hunyán
Május 4. vasárnap 15 óra:	Anyák napi mise az Iskolában
Május 18. vasárnap 8 óra:	Elsőáldozás Endrődön
Május 24. szombat 10 óra:	Tűzoltók miséje Endrődön
Május 25. vasárnap 8 óra:	Úrnap mise és körmenet Hunyán
Május 25. vasárnap 10 óra:	Úrnap mise és körmenet Endrődön
Május 25. vasárnap 18.30:	Hősök napi megemlékezés Endrődön a Hősök terén és koszorúzás
Május 31. szombat 10 óra:	Jézus Szíve búcsú Gyomán

PÜNKÖSD

Az Ószövetségben a pünkösöd aratási ünnep is volt. Számunkra a Pünkösöd a megváltás művének beteljesedését: a Szentlélek eljövételét jelenti. Ő erősít meg minket hitben és szeretetben. Ő ad erőt a tanúságtételre, irányítja az Egyházat, és munkálja annak egységét.

A Szentlélek eljövételét külső jelek kísérték. A lángnyelvek jelképezték a Lélek tisztító tüzét és lelkesítő erejét. Hatása megmutatkozott az apostolok életében, s folytatódik tovább az egyház állandó megújulásában.

Az Egyházban a Szentlélek osztja ki a különféle kegyelmi adományokat. Ő a titokzatos test Lelke, aki minden tagot arra képesít, hogy higgyen Jézusban és szolgáljon neki.

Mindannyian rászorulunk arra a békességre, amelyet az Úr kívánt apostolainak. S rászorulunk a Szentlélek erejére, hogy bűneink kötelékéből feloldozást nyerjünk. Új teremtménnyé tesz bennünket a feloldozás, amelyet a Szentlélek által kapunk.

Az Egyház az egész emberiség szívét magához ölelve, teljes szívvel kéri a Szentlélektől azt a boldogságot, amelynek teljessége csak Istenben található: az örömet, „melyet senki el nem vehet tőlünk”, az örömet, amely a szeretet gyümölcse, így az Istené, mert ő a szeretet. Kéri Szent Pállal „az Isten országát, ... mely igazságosság, béke és öröm a Szentlélekben.”

(II. János Pál pápa)

Urunk és Istenünk! Te Pünkösöd ünnepén hősi lelkülettel ajándékozta meg az apostolokat. Áraszd Szentlelkedet mindnyájunk szívébe, hogy hitünket megvalljuk és hitünk szerint éljünk! Krisztusa mi Urunk által. Amen.

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Szent József, a munkás
2. péntek:	Szent Atanáz püspök, egyháztanító
3. szombat:	Szent Fülöp és Szent Jakab apostolok
4. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
7. szerda:	Boldog Gizella
11. vasárnap:	Pünkösödvasárnap
12. hétfő:	Pünkösödhétfő
13. kedd:	A Fatimai Boldogságos Szűz Mária
16. péntek:	Nepomunki Szent János áldozópap, vértanú
18. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja
20. kedd:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
21. szerda:	Magallán Szent Kristóf áldozópap, vértanú
22. csütörtök:	Szent Rita özvegy
23. péntek:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. szombat:	Szűz Mária, keresztények segítsége
25. vasárnap:	Úrnapja
26. hétfő:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. kedd:	Canterbury-i Szent Ágoston püspök
30. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
31. szombat:	Szűz Mária szeplőtelen szíve

Benne vagy?

Az ország lakosainak 55%-a katolikusnak vallja magát. Tavaly hatvanezerrel nőtt azok száma, akik a Magyar Katolikus Egyház munkáját támogatták adójuk egyházi 1%-ával.

Köszönjük, ha Ön is így tesz!

Technikai szám:
0011

Magyar Katolikus Egyház

Május utolsó vasárnapja a

HŐSÖK NAPJA

E verssel tisztelettel adózunk áldott emléküknöknek

Ha majd elindultok...

Testvér! Ha majd a kürtök megriannak
S kigöngyölt zászlók szárnya fellobog...,
Ha majd az útra készülő csapatnak
Indulót peregnék vad dobok...,
Ha majd utolsó csókja vár anyádnak
S jó apádnak áldó két keze...,
Ha vége lesz a testvércsókolásnak
És szertefoszlik ábránd és mese...
Ha majd elindul lomhatag vonatok...
S zokogni kezd a néma állomás...,
- A tűzszekér már messze-messze kattog -
S nem látszik más, csak kendőlobogás...,
Ha átrohantok ismerős határon,
Hol édes emlék várva integet...,
S nem lesz megállás, nem lesz játszi álom,
Mely felvidítsa vágyó szívedet...,
Ha jó hazádnak földje messze lesz már
S nem láthatod a szép magyar eget...,
Ha minden emlék végkép messze elszáll
S magyar szívednél nem lesz egyebed:

Vigyázz!... A szíved sziklavár legyen!
Tudod: te több vagy, mint csak katona...
Az égig érő küzdelem-hegyen,
Ott áll a vágyad édes otthona!
Óh, nézz fel akkor majd e szent magasba...
- Közel jutottál hozzá oly nagyon!... -
És bátorítsd a szíved halk-susogva:
- Az égi otthont el sosem hagyom!...
És vedd kezébe drága olvasónkat...,
A Márja-érmet csókolj össze majd...
Beh' jó nekünk, hogy van, ki hallja szónkat,
És van, ki messze úz előlünk bajt!...
S mert Szűz Anyánk tett harcosává téged,
Hogy drága honját védjed s gyermekit...
Boldog vitéz te!... légyen büszkeséged:
Az Isten Anyja lesz, ki megsegít!...

Így tégy, ha majd a kürtök megriannak,
S kigöngyölt zászlók szárnya fellobog...
S ha majd a harca induló csapatnak
Búcsúzóit peregnék vad dobok!...

Testvér! Előre bátran!... Mindennap kísér
Csendes kápolnánkban a rózsafüzér!...

Halmi János

Almási Mihály
- Pancsova, 1917.

Hármasvadász zászlóalj

MEGHÍVÓ

A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola
tanulói, dolgozói és az
Endrődiek Baráti Köre Egyesület
vezetősége
szeretettel vár Minden Kedves Érdeklődőt
2008. május 16-17-18-án
a Rózsashegyi Napok rendezvényeire.

Diszvendég: **Abóczky Róbertné Rózsashegyi Marika**

Program:

Május 16. péntek

- 8⁰⁰: Vetélkedő Rózsashegyi Kálmán életéről, munkásságáról
- 9⁰⁰: Ünnepi megnyitó (Az iskola bejárata előtt) A rendezvényt megnyitja: Dr. E. Szabó Zoltán PhD ny. főiskolai tanár
- 10⁰⁰: Rendhagyó órákat tartanak az iskola egykori növendékei:
 - Balázs Andrea színművész,
 - Dr. Katona Piroška gyermekorvos,
 - Dr. Kovács Béla középiskolai tanár, igazgató,
 - Giricz László műszaki tanácsadó mérnök, műkedvelő fotográfus,
 - Kovács Zoltán matematikus,
 - Tímár Imre villamosmérnök
 - Rózsashegyi Marika, Rózsashegy Kálmán unokája.
- 12⁰⁰: Eredményhirdetés, díjkiosztás (Iskolaudvar) Levezeti: Farkas Zoltánné, az iskola igazgatója
- 13⁰⁰: Ebéd
- 14⁰⁰: Szótteskiállítás a színházteremben. A szótteseket bemutatja az alkotó: Kutasné Bálint Katalin kézi szövő népi iparművész.
- 17⁰⁰: A Zenebarátok Kamarakórusa és a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény hangversenye az endrődi katolikus templomban.
- 20⁰⁰: Tábortűz, ünnepélyes faültetés a ridegvárosi játszótéren.

Május 17. szombat

- 9⁰⁰: Iskolatörténeti kiállítás az iskolában. A kiállítást megnyitja: Tímár Imre, az Endrődiek Baráti Köre Egyesület elnöke.
- 10⁰⁰: Emléktáblák elhelyezése a régi, belterületi iskoláink falára. Sétakocsizásról gondoskodik a Gyomaendrődi Lovasklub
- Családi sportvetélkedő a sportpályán.
- 13⁰⁰: Ebéd
- 15⁰⁰: Bördíszmű kiállítás a Községi Házban. Turcsányi Katalin: Bőrből készült jelképek c. kiállítását megnyitja: Várfi András Gyomaendrőd Város Polgármestere.
- 17³⁰: Gálaest. Az iskola tanulóinak műsora a tornateremben.
- 20⁰⁰: Baráti beszélgetés meghívott vendégeinkkel az iskola zsi-bongójában. Pohárköszöntőt mond Várfi András polgármester.

Május 18. vasárnap

- 9⁰⁰: Gyomai séta.
- E. Szabó Zoltán festőművész kiállításának megnyitója a Vidovszky Béla Városi Képtárban. A kiállítást megnyitja Tandí Lajos újságíró, a Szeged című folyóirat főszerkesztője.
- A Kner Múzeum megtekintése.
- 11⁰⁰: Látogatás a Szt. Gellért Katolikus Általános Iskolában. Az intézményt bemutatja Lukács László igazgató.
- 11³⁰: Tanítóinkért. Szentmise az iskola kápolnájában. A misét celebrálja Iványi László tb. kanonok, plébános.
- 13⁰⁰: Ebéd. A program zárása.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZIÉNAI SZENT BERNARDIN

Ünnep: május 20.

*Massa (Sziéna mellett), 1380. +Aquila, 1444. május 20.

El Greco: Szent Bernardin

Bernardin Massa Marittimában, Sziéna közelében született ugyanabban az évben, amelyben Sziénai Szent Katalin meghalt (1380). Családja gazdag volt, atya egy bányát vezetett, de Bernardin még nem volt egészen négyéves, amikor szüleit elvesztette. Az árván maradt egyetlen gyermeket sziénai rokonok vették magukhoz, s így lett e város Bernardin hazája.

A sziénai egyetemen tanult. Barátságos természetéért és apjától örökölt birtoka nagyvonalú kezeléséért igen kedvelték. Amikor húszéves lett, kitört Sziénában a pestis. A gazdagok vidéki birtokaikra menekültek; Bernardin azonban ott maradt a városban. Ő maga nem irt jelentést a

pestisről, a város levéltára azonban megörökítette akkori tetteit. Eközben a pestis őt is megfertőzte. Halálos betegen olyan ismeretekre tett szert a lélek dolgairól, amelyeket csak érett emberek szoktak elnyerni sok fáradozás és csalódás árán. Am Bernardin visszanyerte egészségét. Vagyonát szétosztotta a szegények között, és 1402-ben főlvételt kérte egy minorita kolostorba. A pestises betegek szolgálata és betegsége indította arra, hogy Krisztus követésének e formáját válassza Szent Ferenc fiai között. Ekkortájt a spanyol prédikátor, Ferreri Szent Vince az országot járva egyszer ezt a profétai kijelentést tette: „Van köztetek egy minorita testvér; hála Istennek, aki egész Itáliában úgy fogja hirdetni Isten igéjét, ahogyan még nem hallottátok.” Kézzel utóbb Bernardin az obszervánsokhoz, a franciskánus rend legszigorúbb ágához csatlakozott. 1404-ben pappá szentelték. Utána hosszú ideig egy magányos kolostorban élt, fenn a hegyek között. Egy véletlen esemény emelte ki a csendből a nyilvánosság fényébe. Egy hitszónokuk hirtelen megbetegedett, és Bernardinnak kellett kíségetenie. Ez a beszéde olyan mély benyomást keltett, hogy a nép viharosan követelte milánói nagyböjti szónoknak.

Attól fogva (1417) diadalmenetben járta be Itáliát. Olykor oly szelíden hangzottak szavai, mint egy anyáé, máskor úgy

csaptak le a szószékről, mint metsző szélvihar. Gyakran a szabadban kellett fölállítani a szószéket, a templomok nem voltak képesek befogadni a hallgatók tömegét. Mennydörgő és villámló szavaiból azonban megéreztek mélyes jóságát. Komoly, profétai beszédei közben hallgatói alig mertek lélegzetet venni. Aztán hirtelen egy vidám példát mesélt el nekik, vagy valami tréfát csinált, amin szívből nevettek. Sok nő elvörösödve hajtotta le a fejét, amikor hajfestésről, borotvált szemöldökről vagy magas sarkú cipőkről mennydörgött. Sok kereskedő a mellét verte, amikor Bernardin az uszort és a meg nem engedett kamatot ostorozta. Számos nemesembernek megszólalt a lelkiismerete, amikor az utcai harcokat, az ököljogot és a családok közötti háborúskodásokat, mint az ördög műveit bélyegezte meg. Prédikációit mindig ugyanúgy zárta. Egy táblát vagy zászlót vitetett maga előtt. Rajta tizenkét napsugár koszorújában kék alapon három arany betű állt: IHS. Jézus nevének a címere ez (a latin Iesus Hominum Salvator első betűiből).

Bernardin - születésénél fogva gazdagon, de saját akaratából szegényen - az assisibeli Szegény fiaként élvezte a szegények és a jogfosztottak bizalmát, de képes volt a hatalmasokat is megindítani.

Foglyokat szabadított ki, súlyos adósságok elengedését sikerült elérnie. Szükség esetén magát ajánlotta föl váltságdíjra. De ami még többet jelent: Istenhez tudta vezetni az embereket. Házasságtörők új életet kezdtek, nyilvános bűnösök visszatértek az Egyházba, szegények és árvák főlvételt nyertek ispotályokba, háborúk és viszálykodások szűntek meg, rend és nyugalom vonult a falvakba és a városokba. „Olyan volt, mintha tavasz köszöntött volna a világra” - jelentik a krónikák.

Aldásos működése közben Bernardinnak óriási csalódot kellett megélnie. Rágalmazók följelentették Rómában. V. Márton pápa maga elé idézte és eltiltotta a további prédikálástól. „Hogy mit szenvedett a pápai kegyvesztés és a szószéktől való eltiltás idején, arról egy szó sem jutott ki céljából. Bernardin, aki nagyszerűen beszélt, most még nagyobb mértékben hallgatott.

Nehéz helyzetében barátot talált Kapisztrán Szent János személyében. Az ő segítségével tisztázta magát 1427 és 1431 között. A pápa elismerte Bernardin ártatlanságát, és fölajánlotta neki a sziénai püspökséget, Bernardin azonban elhárította. Nem sokkal utóbb V. Márton meghalt és IV. Jenő lett a pápa. Akkor újabb csapás érte Bernardint. Prédikáció közben - a teljes nyilvánosság előtt - másodsor is letartóztatták. Amikor tisztázta magát és hősiesen viselt hallgatás után ismét szószékre lépett, szavai utat találtak az elkéseredett emberekhez is. Amit a tulajdonnal bírók szociális kötelességeiről mondott, azt addig senki sem ismerte föl s mondta ki oly világosan. Gyakran újszerű magatartásra bírta rávenni az embereket.

Bernardin állt pápák előtt, tisztelettudóan, de szabadon és ügyében biztosan. Állt a császár előtt is. Zsigmond magyar király 1432-ben hónapokon át Sziénában tartózkodott. Naponta ott volt Bernardin kíséjén, hallgatta prédikációit.

Bernardin elkísérte őt Rómába a császár-koronázásra.

Tényleg úgy látszott, hogy Bernardin hid a békíthetetlennek tűnő ellentétek között: gazdag és szegény, pápa és császár, ég és föld között. Amint az óbor a hosszú érés által finomabbá és tüzesebbé válik, úgy lett Bernardin az öregkor küszöbén még hatalmasabb, de még jóságosabb is. És akkor elérte, amire oly régóta vágyott: Nápolyba hívták. A hit ott „megkövesült, mint a Vezúv lávája, az erkölcsök szenvedélyektől izzottak és lezüllöttek”. Am a nápolyi úton megbetegedett, s 1444. május 20-án, áldozósütörtök vigíliáján, Aquilában meghalt. V. Miklós pápa már hat év múlva szentté avatta. Ünnepét 1657-ben vették föl a római naptárba május 20-ra.

BICYCLE-TECHNIKA

Elektromos KERÉKPÁROK, KISGÉPEK, KERÉKSSZÉKEK javítása; beépíthető alkatrészekkel

Hazai fejlesztésű elektromos háromkerekűek építése

Tel.: 06302690088
snimre@freemail.hu
<http://bicycletechnika.atw.hu>

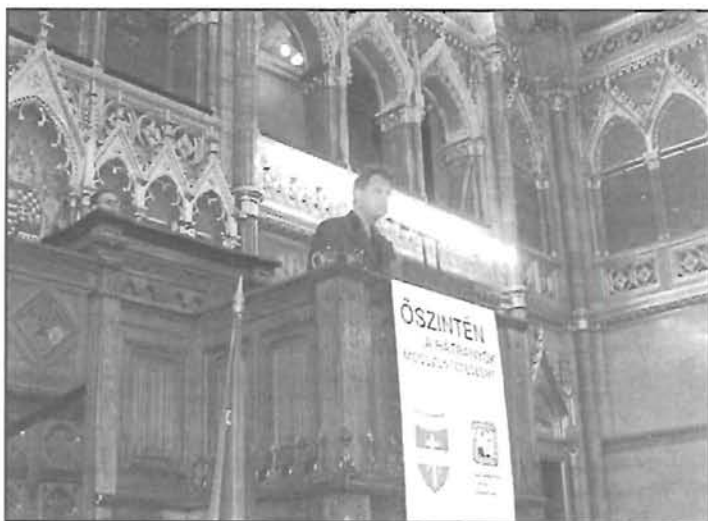

Gyomaendrődi KDNP tagok a Parlamentben

A KDNP parlamenti frakciója Dr. Hoffmann Rózsa szervezésében nyílt napot tartott április 9-én a Parlamentben. Témája a leszakadó társadalmi rétegek, közülük is kiemelten a romák felzárkóztatásáról szólt. A konferencia címe: „Őszintén a hátrányok megszüntetéséről”.

Március elején meghívást kaptak három perces hozzászólási lehetőséggel Marsiné Giricz Erzsébet és Ungvölgyi János. Hozzászólásunk szövegét március közepéig kellett elküldeni Dr. Hoffmann Rózsa parlamenti titkárnak. Később értesültünk róla, hogy lehetőség van több tagunk belépésére is, aminek nagyon örültünk, így velünk jöhetett még Gardi Lajosné, Koloh Elekné és Tímár István tagtársunk is. Néhány nappal az esemény előtt megkaptuk a hozzászólások sorrendjét, a hozzászólók nevét és a hozzászólások címét, illetve témáját. Összesen hatvanan részesülhettünk abban a megtiszteltetésben, hogy hozzászólási jogot is kaptunk. A belépők csaknem ötszázan voltak, mondhatjuk, hogy zsúfolásig megtelt a felsőházi ülésterem.

Marsiné Giricz Erzsébet a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek továbbtanulási esélyeiről beszélt, hangsúlyozva az iskolák felelősségét és nehézségeit integrációjukkal kapcsolatban, és rámutatva a szegregációt kiváltó okokra is. Hozzászólása címe: „Az érem másik oldala” volt. Ungvölgyi János „Az adakozás napja” címmel arról a szép hagyományról számolt be, melyre templomunkban kerül sor több éve december tizenötödikén, évről évre a Templomos Lovagrend közreműködésével, sok-sok adományozó jótékonyágával. Városunk legrászorultabb sokgyermekes családjai vehetnek itt át egyre komolyabb értékű egységcsomagokat, ami nagyban hozzájárul a legszebb ünnep, a karácsony boldogabb és gondtalanabb eltöltéséhez. A szeretet ünnepe előtt látni a csillogó gyermekszemeket, amint a templom hajójában a szőnyegre halmozott játékokból,

könyvekből válogatnak, szívet melengető élmény. Tavaly már két EU parlamenti képviselő is részt vett ezen a fel-emelő eseményen, Dr. Surján László és Dr. Becsei Zsolt.

A konferenciát négy órás időtartamúra tervezték, de öt-órásra sikerült. „Ezért többen kritikával illeltek, de jó célt szolgáltunk, és pozitív a visszhangja” írja Dr. Hoffmann Rózsa mai elektronikus levelében. Akkor ott nem éreztem, hogy bárki neheztelt volna, fáradtak voltunk, de szép nap volt, nem mindennapi élmény. Minden kedves olvasónak hasonlóan szép napokat kívánok:

Marsiné Giricz Erzsébet

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Adalék az 1914-ben épült endrődi hídról
(Forrás: *Historia Domus* 175-176. oldal)

„Az épülő endrődi vashíd munkálatai annyira haladtak elő, hogy április 30-án a híd próbaterhelését meg lehetett ejteni. Ünneplés megáldása május 24-én tartott, mely nemcsak Endrődnek, de az egész vidéknek nagy ünnepe lett. Az ünnep előestéjén a községben általános kivilágosítás, lampionos zenés takaródó, a hídnak kivilágítása, örömtüzek és vegyes tűzijátékok a Körös partján az egész lakosságot nagy lelkesedésre keltették. Az utcák fel voltak lobogózva, egyes helyeken díszkapuk és virágfűzéses árbocfákkal felkészítve. Hajnali órákban rezes bandával ébresztő tartott az utcákon, nem kis mértékben az ünneplés hangulatot emelendő. 9 órakor ünneplés háláadó istentisztelet volt, utána processió az új hírhoz, hol szentbeszéd kíséretében Zelinka János plébános az új hidat az anyaszentegyház áldásos imáival sok ezrenyi nép jelenlétében ünneplésesen felavatta. Délután és az esti órákban a ligetben népünnep, táncmulatság, társasjátékok voltak! Az endrődiek régi vágya végre megvalósult!

Az új híd 204 méter hosszú, a meder feletti nyílás, amelynek hossza 90 méter, a többi hidaknak megfelelő vas-szerkezettel van ellátva, míg a híd kétoldali része vasbetonból készült. A híd a kétoldali feljáratok költségeivel együtt 350.000 koronába került. A híd a vármegye legjobb hídjainak egyike, amelyre méltán büszke lehet Endrőd község és – bár nem sok része van benne – a vármegye is. A híd, mely Endrőd községnek valóban érdekszükségletét képezi,

kétségtelen tanúbizonysága annak, hogy áldozatkészséggel, szívós és erős akaratúval, nem lankadó kitartással mily nagy dolgot lehet létrehozni.

Tudjuk, hogy a híd létesítésének eszméje már hosszú évek óta foglalkoztatott bennünket, általános óhajunk! Járunk, kilincselünk mindenfelé, az országgyűlési volt képviselőinknél, Fábry Károly, majd Kovács Gyulánál, a vármegyénél több ízben, báró Perényi földművelési és Kossuth Ferenc pénzügyminiszternél, államtitkároknál – mindenütt adtak szép biztató szót ugyan bőven, de anyagi tényleges segítyt mégsem kaptunk – ily körülmények között Endrőd kívánságának megvalósítása az anyagi erők hiányában lehetetlennek látszott. A vármegye anyagilag csak annyiban támogathatta a községet – mégpedig hosszas és ismételt ismételt kérésünkre – hogy odaigérte a községnek a lebontás alá kerülő néhány vármegyei hídnak vegyes faanyagát, amelyet a község nagyon köszönettel vett és iparkodott lehetőleg értékesíteni. Az első lépés tehát meg volt téve! De hát mi volt azon csekély összeg, melyet az ócska faanyagok eladásából kaptunk, azon nagy összeghez, amelybe a vas-híd felépítése kerül!

A községnek kellett tehát az áldozatkészség terén jó példával elől járni, és ennek dicséretes módon meg is felelt, mert a képviselőtestület az új híd felépítésére egymaga 200.000 koronát szavazott meg. Hozzájárult a hídépítéshez a Kereskedelmi Miniszter azután – főleg kegyelmes főpásztorunk: gróf Széchenyi Miklós püspök önmagyméltóságának közbenjárása folytán – 50.000 korona és a földművelési miniszter 40.000 koronával, továbbá a Körös-Maros Társulat 5.000 korona, Az Ivánfenéki Társulat 5.000 korona, gróf Ferrini 2.000 korona.

Az egész híd hossza a kert-part közt 600 méter, maga a híd pedig 250 méter hosszú és 20 tonnás súlyú. A híd építői voltak: Fried és Adorján, Ganz (Danubius) budapesti cégek.

A híd felavatási ünnepén üdvözlő táviratok érkeztek kegyelmes főpásztorunktól szent tartalommal: nagyságos Zelinka apát úrnak, Endrőd. – Endrődi kedves híveimnek a híd avatásánál küldött meleg üdvözlését hálással köszönöm, Isten minden áldását esdem az egész községre, Széchenyi püspök. Nagyvárad, 1914. május 24. – báró Perényi Zsigmond államtitkár szintén táviratilag megköszönte az endrődiek megemlékezését.”

FELHÍVÁS!

Kérjük adója 1%-val támogassa a Városi Képtárat működtető Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjtmenyeiért közhasznú szervezetet (5500 Gyomaendrőd, Kossuth út 11. Adószám: 19058733-1-04)

Számlaszám: 53200125-10002089

Köszönettel: Szonda István kuratórium elnök

Gyoma néprajza

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Adatok a gyomai evangélikus vallású németek történetéhez - II.

A németvárosi lakosoknak a keselyösi vagy másképpen „Tanyaföldön”, annak nyugati, Endröd felé eső részén voltak a szántóföldjeik, Kertjeik pedig az ún. Cifra-kertben, illetve Újkertben, szintén Endröd felé eső részen. 1870-1880. között egy korabeli térképen jól követhető ez az állapot. Házsámok, azaz lakóhelyük alapján nézzünk néhány példát; 996. sz. Beinschrott Ádám tanya és szántó, 826. sz. Scherer Péter tanya s szántó (következőkben: téz.), 930. sz. Wagner Ádám, téz., 782. sz. Eiler Márton és Eiler Mihály téz., 995. sz. Ailer József téz., 1014. sz. Weigert József, 993. sz. Ailer Ádám téz., 1732. Beinschrott Ádám téz., - Haibach Mihály örökösei, 1011. Haibach András téz., 1000. Öreg Ailer György, 1012. Piltz József téz., 836. sz. Hertel Zsuzsanna, 999. Eiler Mihály téz., 821. Hertel Mihály, 959. öz. Schwalm Györgyné, 967. sz. Schwalm Mihály téz., Herter Magda, Herter Imre örökösei, 1010. Herter József téz., 975. sz. Herter Imre téz., 862. sz. Herter Márton téz., 876. sz. Herter Mihály téz., 834. Köhler Márton, 1001. sz. Eiler András téz., 1002. sz. Herter András téz., 970. sz. Herter György és Mihály, 1645. sz. Schwalm Györgynek a Mata-kertben (Magtárlapos felőli részen) nagyobb terület.

A Cifra-kertben a következő családoknak voltak birtokaik: 1046. sz. Piltz Márton, neje Pfeifer Irma, 1012. sz. Wagner Ádám, 907. sz. Köhler Mihály, 1111. sz. Beinschrott Ádám, felesége: Schwalm Erzsébet, 1100. sz. Wolf József, 1034. sz. Pfeifer Mihály, 897. sz. Beinschrott Márton, 889. sz. Pécs (eredeti németben: Petsch) József, 1039. sz. Braun Mihály, - Pécs Ádám, Braun Márton, 912. sz. Ailer Lajos, 849. sz. Ailer József, 1079. sz. Beinschrott Ádám, 1061. sz. öz. Piltz Andrásné, szül.: Nun Julianna,

1077. sz. Piltz Mihály, 1064. sz. Payer Mihály, 1062. sz. Beinschrott Márton, 897. sz. Beinschrott Márton, 1070. sz. Muth Vilmos, 1011. sz. Pfeifer György, 1104. sz. Nun Imre, 859. sz. Goth József, 1098. sz. Haibach György, 1092. sz. Braun Ádám, 1057. sz. Wagner Márton, - Kurtz Mártonné Nun Zsuzsanna, 1015. sz. Wagner Mihályné Nun Mária, 1056. sz. Schwalm József, 1035. sz. Ailer Márton, 1054. sz. Ailer Mihály, 1042. sz. Schwalm József, 1106. sz. Schwalm Mihály, 888. sz. Pfeifer Ádám, 1099. sz. Weigert Józsefné Eiler Katalin, - Lautner Adolfné szül.: Ailer Zsuzsanna (az evang. német tanító felesége).

A békéscsabai Munkácsy Múzeum néprajzi adattárából a következő anyagot szedgettem ki, mint érdekes adatokat (leltári száma: Bcs.MMM.NA./1971.376.sz.lap): gyűjtötte: Dr. Bereczki Imre, Dévaványa, adatközlő: Bíró Dániel, gyomai lakos, „Mindenkinek kapott egy szekciót földet, tanyaföldet: a berényiek is, akik átjöttek Gyomára, a németek. Egy szekció négy fertő, azaz 4x7=28 katesztrális föld vót egy szekciój.” Szintén Bereczki Imre tanár úr gyűjtése Gyomáról a Magyar Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában tárolva (Bp.MNM.EA.12264/1971.sz.) Adatközlő: Bácsi László, szül.: 1882., tsz. nyugd. „A fegyvernekiek közt van a nimet is. Egyik a másik kocsmájába ha bement, verekedtek. A németek kocsmája a nimet kaszinó vót.” Wolf Katalin, szül. 1895. tsz. nyugd. „Az én apám azt mondta, hogy amikor a nagy árvíz vót (1881.), filtek nagyon, és felkötöztek a toronyba, felpakolták a zsírozót is (megjegyzés: a szalonnát, zsírt). Az asszonyok felmentek a gyerekekkel és a ruhafélt is felvitték vót, odamentették. A gabonát is a toronyba vitték, hogy éhen ne pusztuljanak. - Piszte Ájler Ádám meg Mihály. - 1873-ba

kolera járványkor vitték ki a halottat a temetőbe. Először idesapámnak a nagyanyját, akkor hazajöttek, meghalt a másik, és kivitték, akkor meghalt a harmadik is. Így kipu szult az egész család. Leginkább a németek hullottak. Koporsóba tettük a gyereket. Nem vót virrasztás. De a pap, meg a tanító kiment a temetőbe. Beszegezték a koporsót és lezárták azonnal. Ájleréknak Félhalmon vót pusztájuk. Azt mondta apám, hogy sok gyereke vót néki és mind gabonakereskedő lett. Kevés magyar vót és a magyar cigány származású vót, nem szeretett dógozni. És akkor behívták a németeket, mert azok jó dógosok.” /Ezt

és hasonló sok kútmérgező marhaságot a XIX. század végén – talán már a közepétől – kezdték a „fajvédő” tanítók, de nem mindegyik, mondogatni. Ilyen adataim vannak a békéscsabai szlovákokról is, ahol még mai napig is úgy tartják „öslakos” tót atyánkfiai, hogy a szlovákok itt voltak a magyarok előtt s ők tanították meg a magyarokat földművelésre. De nem volt ettől mentes a „magyar tanítási nyelvű” iskolai élet sem. Megjegyztem én: Cs. Szabó (Wolf Katalintól még) „A nimet templom leiggett eccer, akkor még zsindeletet vót, villám csapott bele.” Fekete Péter szül.: 1894. tsz. nyugd.: „Berinyből jöttek ide nimetek s az ú egyházuknak atta a Nimetzugot Hérukker uraság.”

Weigert Konrad Gyoma, Rákóczi utca 25. szám alatti lakostól (szül.: 1920.) gyűjtöttem 1993-ban; Az evangélikusoknál a harangozás rendjét: két haranggal „hajnali harang” 4.00 órakor a nagy haranggal ébersztő munkára, minden hétköznapi istentiszteletre 7.00-kor-8.00 között „reggeli könyörgés” a nagy haranggal este 8.00-kor is a nagy haranggal. Vasárnapi istentiszteletre: I. harangozás: nagy haranggal 8.30-kor, II. kis haranggal 8.45-kor, III., vagy beharangozás mindkét haranggal 9.00-kor. Egy kis csengettyű is volt, aminek zsinórja lent volt a karzatban és amikor azt meghúzták, rákezdte a nagyharang. Esti istentiszteletre, nagy ünnepeken 3x-i. Esküvőre két haranggal harangoztak, míg be nem ért a násznép a templomba, addig tartott. Ez kb. egy negyed óra volt. Keresztelőre nem volt külön harangozás. Halottá harangozás: a lelkésznek való bejelentés után „hírharang”, előbb a kisharang, utána a nagy harang „csendített”. Délutáni bejelentés esetén este „naplementre” harangozás nem egy haranggal, hanem mindkét haranggal történt. Majd reggel 6.00-kor is két haranggal, délben „pompa” két haranggal. Ez mindenkinek – egyháztagnak – járt, a pompa harangozás is. Temetés napján volt „gyűlöre” harangozás (amíg háztól temettek) a temetés időpontja előtt fél órával 10 percig, kezdte a nagy haranggal majd bevágott a kis harang is, majd mindkettővel 10 percig harangozott. Kifele menet a temetőbe „kísérő” mindkét haranggal, míg a menet ki nem ért a temetőbe.

A nagy harangon egy nyitott Biblia látható, rajta egy kereszt és író toll átlósan fektetve, felette egy kehely, ez alatt: „Legyen csengő hangod Isten szava az emberek szívéhez.” A másik oldalán a harangnak: „Ezen harang a gyomai ág.hitv.egyház tulajdona elődje vétetett 1845-ben. Toronytűz folytán 1887 évben megrepedvén újraöntetett a világháborúban 1917-ben a haza oltárán áldoztatott, jelenlegi harang 1921-ben Isten dicsőségére öntetett. Öntötték: Seltenhofer Frigyes fiai harangöntő gyárában Sopronban.”

A kisharang: Öntötte és felszerelte Thúry János és Fia Budapestén 1887-ben. Ezen harang a gyomai ág.ev.hitv.egyház tulajdona, vétetett 1838-dik évben, totonytűz folytán 1887-dik évben megrepedvén, újra öntetett.” A szöveg alatt ua.-on szimbólum, mint a nagy harangon.

Cs.Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Fiatalokról fiataloknak

Nemzeti Zarándoknap Muhiban

Több, mint ötszázan vettünk részt Muhiban az április 5-én rendezett Kárpát-medencei Nemzeti Zarándoknapon, melyet a Templomos Lovagrend és Muhi község Önkormányzata közösen szervezett immár 12. éve.

Országos, sőt határon túli közeleti vezetők is részt vettek az eseményen. Jelen voltak más lovagrendek, továbbá a Vitézi Rend szép számban és a Magyar Kultúra Lovagrend vezetése is.

A Katolikus Egyház részéről Dr. Paskai László bíboros tartotta a szentmisevel egybekötött megemlékezést több paptársával együtt. A Honvédelmi Minisztériumot Kocsi László alezredes képviselte.

A IV. Béla király szobor alapkövének besztenelése előtt Egri György szobrász-

művész beszélt arról a kőről, melyet Creszsigetéről hoztunk BELIBŐL erre az alkalomra, arról a helyről, ahol Árpád-házi királyunk a tatárjárást átvészelte. Beszélt arról, hogy annak a 80 templomos lovagnak köszönheti életét magyar királyunk, akik a vértanú halált vállalták mindannyian. Így maradhatott életben IV. Béla, és történhetett meg a II. Honfoglalás.

Az alapkőbe kerülő Alapító Okiratot 8 személy írta alá, akik valamilyen módon kapcsolódnak a királysobor elkészüléséhez. Ezt követően a besztenelés ceremóniája következett, majd a Templomosok Lovagok terén koszorút helyeztek el a bíboros és a Lovagrend vezetése.

Szép és megható műsort adtak elő a helyi óvodások.

A csatamező helyszínén folytatódott

a program, ahol a Gödöllői Premontrei Gimnázium tanulói méltó megemlékezést tartottak. Körtvélyessy Zsolt színművész lélekbe markoló előadásával emlékezetes perceket okozott mindenkinek. A templomosok és Kálmán herceg kopjafája megkoszorúzását követően a Miskolci Milites Christi Hagymányórzó Alapítvány lovagi játékát láthattuk.

Szép volt ez a nap. A jövő esztendőben külön buszt szeretnénk indítani Gyomaendrődről Muhiba, hogy közösen emlékezzünk II. Honalapítónkra, akinek elkészül monumentális szobra.

Köszönjük mindazoknak, akik eljöttek és a szervezésben, az előkészületekben részt vettek, és azoknak, akik koszorút helyeztek el hőseink emlékére.

Dr. Paskai László bíboros és a Templomos Lovagrend koszorút helyez el IV. Béla király és az elesett 60 ezer magyar áldozat emlékére a Templomos Lovagok terén

Az alapkő beszteneléséhez készített Alapító Okiratot aláírja Fr. Ungvályi János kommandátor, mellette Tarnócziné Dr. Dobos Erzsébet Muhi jegyzője

Az alábbiakban közzé tesszük a Praeceptória és a Muhi Önkormányzat együttes köszönő levelét;

**TISZTELT VENDÉGEINK!
KERESZTÉNY TESTVÉREINK!
MAGYAR HONFITÁRSAINK!**

Ezúton is tisztelettel megköszönjük mindazoknak, akik részt vettek a II. honalapítás emléknapiján! A IV. Béla király szobor alapkövének besztenelésén, a Szent Korona megme-
nekülésének ünnepnapján Muhiban A KÁRPÁT-MEDENCEI NEMZETI ZÁRÁNDOKNAPON 2008. ÁPRILIS 5-ÉN.

Köszönjük mindazoknak, akik önzetlenül segítettek emlékezetessé tenni ezt a zarándoknapot: vendégeinknek, a rendezőknek, közszereplőknek, szervezőknek, a jelenlévő médiumoknak. Köszönjük azoknak is a segítséget, akik lélekben velünk voltak és imáikkal, üzeneteikkel jelezték felénk a szimpátiájukat. A rendezvény lehetővé tette, hogy újra elmélyülhessünk keresztény hitünkben, felfedezzük magyar gyökereink fontosságát és azt a miszsiót, amelyet eleink hagytak ránk. Bízunk abban, hogy a zarándoknap

legfontosabb üzenete, a „Renovatio Hungariae” - Magyarország Ujjáépítése mindannyiunk számára érvényes és realizálható program, amelynek fontosságát IV. Béla királyunk életútja és cselekedetei egyértelműen mutatják nekünk. Öszintén reméljük, hogy a Zarándoknapon jövőre ismét találkozunk, sőt, hogy e nap üzenete egyre többekhez jut el a jövőben!

Tisztelettel, a rendező Templomos Lovagrend Magyarok Praeceptóriája, Muhi Önkormányzata a Muhi Történelmi Em-
lékbizottság, valamint a szervező koordinátorok.

HÍREK A KÁRPÁT-MEDENCÉBŐL

„... megmarad egy diadalmas erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Felavatták a helyreállított Turul-szobrot a kárpátaljai Munkácson

Visszaszállt a magyar turulmadár

Politikusok és a történelmi egyházak képviselőinek részvételével hivatalosan is felavatták a március elején újraállított Turul-szobrot a munkácsi várban.

A magyar történelemben oly fontos szerepet játszó munkácsi várban álló 25 méter magas emlékmű újjáépítését, csúcsán a majd 4,5 méter szárnyfesztávolságú bronz turulmadárral a Munkácsy-gyűjteményéről híres Pákh Imre New Yorkban élő magyar vállalkozó és családjának alapítványa finanszírozta. A Munkácsról származó Pákh család és a város önkormányzata közösen végezte el a helyreállítást.

Lengyel Zoltán, Munkács előljárója a történelmi igazságtétel pillanatának nevezte az ünnepséget, amelyet nem zavartak meg a magukat ukrán nemzeti szervezeteknek tituláló szélsőségesek.

A emlékművet Spányi Antal székesfehérvári megyés püspök és Majnek Antal munkácsi püspök szentelte fel. Áldást mondott Gulácsy Lajos, a Kárpátaljai Református Egyházkerület nyugalmazott püspöke.

Az 1896-ban a hét millenniumi emlékmű egyikéként felállított munkácsi turulszobrot a „csehszlovák” hatóságok 1924-ben bontatták le, majd 1945-ben a Vörös Hadsereg beolvastatta a majd egytonnás bronzmadarat. A régi turul hű mását Mihajlo Beleny helyi szobrász formázta meg, és Kijevben öntötték bronzba.

(Duna Tv, FH nyomán Szent Korona Rádió)

Hisztériát kiváltó magyar címeres húsvéti üdvözlő Romániában

Figyelmetlenségből a magyar címet ábrázoló húsvéti üdvözlőlapot küldött szét ügyfeleinek az áramszolgáltató Electrica Vállalat Romániában.

A villanyáram fogyasztás számlájának hátlapjára nyomtatott román nyelvű üdvözlőlap egy kosár piros tojást ábrázol, a kép közepén levő tojás a magyar címer van – írja az erdon.ro.

A bukaresti Gardianul napilap által irredentának nyilvánított üdvözlőlapot a cég közép-erdélyi ügyfelei közül több mint egymillióan kapták meg. Romániában az ortodox egyház hívei április 26-27-én ünneplik a húsvétot. Az esetről a bukaresti Gardianul napilap számol be, akinek több román képviselő felháborodottan nyilatkozott az ügy kapcsán és a felelősök megbüntetését követelik. „Helytelen az ortodox húsvétot a magyar propaganda számára felhasználni” – állítja egy szociáldemokrata képviselő, aki szerint ez sértő a románokra nézve.

Gheorghe Funar, Nagy Románia Párti szenátor egyenesen zaklatásnak tartja, és meggyőződése, hogy az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt szervezte.

Az áramszolgáltató Electrica azzal védekezik, hogy reklámügynökséget terhel a hiba, amely a húsvéti üdvözlőlapnak több variánst is bemutatót, az áramszolgáltató pedig ezt választotta.

A lap szerint a cég képviselője tátott szájjal maradt, amikor megtudta, hogy a tojásra festett ábra a magyar koronás címet ábrázolja. A Gardianul úgy fogalmaz: a cégvezetésnek két napnyi álmatlanságot okozott a címer-ügy, ugyanis amikor rájöttek a hibára, már késő volt a nyomdából visszavonni a számlákat.

Azzal a reménnyel hagyták annyiba a dolgot, hogy hátha senki nem veszi észre. Az üdvözlőlapokat javasoló reklámügynökség nem nyilatkozott az esetről, az áramszolgáltató azonban felbontja a vele kötött szerződést.

P.I.

Forrás: Kárpátinfo.net

„Ami rajtunk múlik...”

Az Endrődi Jóga Klub vendége: Császárné Benke Mária

Vitrai Tamás műsorából jól ismert testvérpár, akik fejen állva beszélgettek, és csodálatos mozdulataikkal elkápráztatták a nézőket.

Császárné Benke Marika most Gyomaendrődön nekünk mutatja be tudását, mondja el tapasztalatait. A sokfelé járt, immár határainkon túl is ismert és szeretett Marika előadásain, tréningjein és könyveivel alapismereteket tanít az „élni tudás” nevű tantárgyból. Megmutatja a felesleges szenvedéstől mentes életet.

Császárné Marika életmód tanácsaival, torna módszerével segít, hogy „fájdalom nélkül éljünk szeretetben egymással,

EGYMÁS MELLETT!”

Szeretettel várunk minden érdeklődőt 2008. május 17-én, szombaton délután 2-órakor az Endrődi Községi Ház emeleti nagytermébe. KORHATÁR NÉLKÜL!

Belépőjegy ára: 300,-Ft/fő

Stranzki Mihályné
Jóga Klub

II. Okányi Szilárd György Cserkészszertorna

Az okányi Sportcsarnokban lelkes gyereksereg gyűlt össze április 19-én. Az ország különböző részéről érkező csapatok mérték össze futballtudásukat egymással. Az idei tornára kilenc csapat érkezett. Gyomaendrődről és Hunyárról egy-egy csapattal indultunk a Szent Gellért Iskola képviselőiben. A gyerekek már hetekkel előtte edzettek, hogy a mérkőzéseken a legjobb formában tudjanak játszani. A csapatok fő szervezője Sóczó Géza hitoktató volt. A teremtorna ünnepélyes megnyitója kilenc óraorok kezdődött. Fekete Zoltán Okányi polgármestere köszöntötte a megjelenteket és kivánt sportszerű jártékot minden csapatnak. A cserkészszertorna szervezői Szabó János és Poszt Imre - az okányi Szilárd György Cserkészcsapat parancsnokai - nagy gonddal készítették elő az idei helyszínt is.

A csapatok 8-14 éves korosztályokból tevődtek össze. A kétszer nyolc perces mérkőzések mérkőző feleit sorsolással választották ki. A hunyai csapatunk nagy erőfeszítéssel próbálta visszaverni a támadó ellenfelet, de a technikailag erősebb ellenféltől kikapott az alsósokból álló csapatunk. A gyomaendrődi nagyobb korosztályú játékosaink viszont eredményesen küzdöttek és csak a döntőbe jutásért való küzdelem-

ben estek ki a mezőnyből. Kurilla Viktor bravúros felpályás gólját nagy ovációval fogadta a közönség.

A torna győztese a békési csapat lett. Második helyezést az okányi gyerekek érték el, míg a harmadik helyet a vésztői Kis Bálint Református Iskola gárdája szerezte meg. A díjakat Farkas Zoltán a megyei közgyűlés alelnöke adta át.

A hunyai és gyomaendrődi gyerekek élményekkel gazdagodva és a kellemes mozgástól elfáradva értek haza. A buszon már a jövő évi meccsre készülődtek.

Szeretnénk köszönetet mondani a Hunyai Önkormányzatnak, személy szerint Petényi Szilárdné polgármester asszonynak, hogy lehetővé tette a gyerekek ingyenes utaztatását.

Szonda István és Sóczó Géza

Endrőd története

Régi írások alapján összeállították az endrődi tanítók (5.)

A XVIII. század utolsó évtizedeiben a békésmegyei Harruckern birtokok megosztott. A szarvas-endrődi uradalmak beházasodás útján a Stockhammer grófi családnak jutottak. Az osztozkodás alkalmával elhatározta a kegyuraság, hogy a többi kegyuri templomokhoz hasonlóan az endrőd új templom építési költségeihez évenként 6 éven 5-5 ezer, összesen tehát 18.000 forinttal járul hozzá. Az első rátát 1799 április 2-án utalták ki, az utolsót 1804 július 7-én kapta meg az endrődi egyház 18.453 P végösszegben.

A politikai község Kalmár Mihály folytonos bíraskodása mellett 1798. évi augusztus 19-től 1806 október 26-ig 18 050 forintot áldozott erre a célra.

A hivek adományaiból 3.702 forint, a régi anyagok eladásából 1.826 forint gyűlt össze. Az összes kézi és ígás napszámot a lakosság adta. Az építési költség végösszege 42.013 forint 02 krajcár volt. Tehát 41 krajcárral több, mint begyűjtött pénz summája.

A paplak egészen a község költségén épült 3. i27 forint kiadással. A kézi és ígásnapszámot ekkor is a hivek adták.

Az új templom alapkövetételét 1798 november 6-án ünnepelték. Az építkezés 1804-ben nyert teljes befejezést, amikor is november 5-én Szent Imre ünnepén megáldotta az új díszes hajlékot Majzik János kun-szentmártoni esperesplebános, míg az ünnepi szentbeszédet Fekete Antal, törökszentmiklósi plebános mondotta. – A templom felszentelését pedig 1824 május 9-én végezte Vurum József váradai püspök a közigazgatási hatóságok és az uraság képviselőjének jelenlétében nagy ünnepség mellett.

Nemrégiben Endrődön járt az ország egyik nagyhirű műépítész, a székesfehérvári Prohászka-templom pályázatán első díjat nyert kiváló tervező: dr. Fábrián Gáspár budapesti műépítész, aki nagy elragadtatással nyilatkozott az ősi endrődi templom művészies strukturájáról és a mai időben szokatlanul masszív megépítéséről. A Mária Terézia korának egyik híres bécsi építész terve alapján készült a barokk és románstílus keverékéből alakított monumentális épület. Az anyagot nem sajnálták a jó öregek: a templom egy ős falvastagsága dacol az idővel és viharral egyaránt. Kuriózumként felemlítjük, hogy a főbb építési anyagok közül 3356 köböl mész, 2582 szál deszka, 1252 öl sinfa, 836 fenyő-szál, 143 mázsa vas és 1.623.150 drb, téglá használtatott fel. – Csak akkor látjuk, hogy mily rengeteg anyag ez, ha összevetjük az ugyanekkor – a község költségén épült – paplak építési anyagának

menyiségével. Ehhez felhasználtak 304.800 téglát, 460 köböl meszet, 160.000 vasszeget, 360 font vasat, 180 szál fenyőt stb. A XIX. század határmegyéjén önrzertes lelkülettel tekinthettek vissza endrődi őseink a letűnt 70 esztendőre. A semmiből fejlődő, virágzó községet alapítottak, nemzeti és vallásos érzéseiket megtartották, sőt annyira megerősítették, hogy az egész vidéken nagy elismeréssel vélekedtek a rendkívüli szorgalmas, takarékos, puritán erkölcsű, igényeiben szerény, s ezáltal mindjobban vagyonosodó endrődiek felől.

A XIX. század első évtizedében befejezték a kilencvenes évek végén megkezdett munkálatokat és nagy eréllyel fogtak hozzá a tanügy rendezéséhez. Valószínűleg felsőbb utasításra 1801-ben a község vezetősége összeíratta és szigorú büntetés kiáltásba helyezésével buzdította „a hanyag szülőket” gyermekeik iskoláztatására. Ugy látszik, hogy a szigorú intelemnek kellő eredménye lett, mert 1803-ban a kitközség vezetősége és a községi tanácsülés Kalmár Mihály bíró vezetése alatt elhatározták, hogy a fiu- és leányövendékeket külön választják. A fiukat Barta János „rendes professzor”-ra bízták, kinek fizetését – „tekintettel a növendékek megszorodására és régi, szorgalmas tanító munkásságára” – 500 forintra és 6 köböl buzára emelték fel. A leányok oktatására a tanítástól 1787 óta felmentett kántort kötelezték – némi tiszteletdíj ellenében. Az öreg Huszka kántor nem sokáig állta a dicsőséget, mert hamarosan segédet alkalmazott Alt Sándor személyében, aki a leányok tanítását végezte, s ezért a községtől külön jutalom gyanánt 5 forintot, 2 köböl lisztet és

1 köböl árpát kapott. Későbbben évi 60 forint készpénz, 4 köböl búza, 5 köböl árpa, 2 öl fa és egy kocsi fütőre emelkedett a fizetése. – 1803-ban az iskolák fűtését is rendezte a község. Addig a kántornak és tanítónak 6-6 öl fát adott lakásuk és a két tanterem fűtésére. Ez időtől kezdve csak 4-4 öl téli fütőt kaptak, a tanteremek fűtését pedig maga a község végeztette „a panaszok megszüntetése céljából.”

Alig épült fel a templom és a paplak, a község és egyház újabb építkezéshez fogtak. Timár János bíró és Salacz József jegyzősége idején kihozták a „templom-zugból” a községházat és felépítették a mai épület régi szárnyát. Az egyház a sekrestyés és kántor lakását építették fel. Utóbbinak egyik szobája szolgált a leányiskola tanterméül. Abban az időben szép és mutatós épületek voltak ezek s a mai piactérnek formás külsőt adtak. A piactartást már ebben az időben kezdték sürgetni a község vezetői, de Csepcsányi Tamás az uradalom direktora csak 1818-ban engedélyezte azt, még pedig a kért szerdai nap helyett csütörtökre.

A század első éveiben nagy gond aggasztotta a község vezetőségét. A régi konvenció borbély – miután gonosz magaviselete miatt fizetését megvonták, elment. Egy ideig nem kaptak megfelelő mestert, úgy hogy a haj- és szakálnövesztés – kénytelen-kelletlen – veszedelmes méreteket kezdett ölteni – az asszonyok nagy bosszúságára. Végre több hónapi vesződség után a község felfogadta Vranovics Józsefet évi 30 forint, 7 köböl búza és szabad lakás mellett. Mivel azonban a férfiak egy része elidegenedett a borbélytól s ez elégséges jövedelem híján megélni nem tudott, Vranovics mester tovább állt a faluból. A község ekkor a gyomai borbélymestert szerződtette évi 20 forint, 5 köböl búza és 5 köböl árpa fizetés mellett „tartozván minden pénteken délig itt tartózkodni és hívásra akármikor megjelenni”. Ugy látszik közmegelegedésre oldódott meg a kérdés, mert a régi iratok nem beszélnek többé a „szépitőművészet” mestereiről.

Ugyancsak Jánossy plebánossága alatt 1804-ben készült a Nepomuki szent János-szobor is és elhelyezést nyert a régi Körözs kanyarulat mellett a templom-zug bejáratánál. Ezzel be is fejezte hatalmas alkotásokban gazdag munkálkodását és csodálatos szervező képességgel és kitartó energiával megáldott szent életű férfit. 1805.szeptember 23-án Körözsladányban, ahol esperesi vizsgálatot tartott, szivszélhűdésben meghalt. Tizedik papja volt az endrődi egyháznak, de eredményes munkásságával kimagaslott valamennyi közül.

(folytatjuk)

Tavaszi

Tavaszi tündér
meglebbenti szoknyáját,
zöld mezőre kispásztorunk
kihajtja a nyáját.

Báránfelhők kergetőznek
a tavaszi égen,
százsorszápek, ibolyák
illatoznak a réten.

Ujházi Aranka versei

Pünkösdi

Májusban jött a szép kikelet,
virágba borult a természet.

Vasárnapra virradóra kinyílt
a pünkösdi rózsza.

Napsütésben fúj a szél,
Péter boldogan beszél.

A sok ember lelkesedik,
lassan már beesteledik.

Lelkük megtelt hálával,
szívük pünkösdi rózsával.

Minden lélek világít,
és békében megtért.

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda sikerei a tanulmányi versenyeken

Anjou lilium a magyar címerben - komplex történelmi verseny

Az Anjou-kor volt a témája annak az országos történelmi versenynek, amelyet Törökbalinton rendeztek 2008. március 22-én. Iskolánk diákjai a száz induló általános és középiskolás csapat közül bejutottak a legjobb tizenhat közé.

A végeredmény: országos **harmadik** helyezés!

Csapatunk tagjai:

- Ádám Márk 8.b
- Ádám Flóra 8.d
- Baráth Tamara 8.d
- Kovács Dániel 7.b
- Szonda Benjámin 7.b

Felkészítő tanár: Simonné Szrnka Zsuzsanna

Gratulálunk!

Országos Történelem Tanulmányi Verseny, megyei döntő

2008. február 26-án Békéscsabán a Gépészeti és Számítástechnikai Szakközépiskolában rendezték a 7-8. osztályos tanulók Országos Történelem Tanulmányi Verseny megyei döntőjét.

Iskolánk két tanulója is bejutott a legjobbak közé. **Kovács Dániel 7.b** osztályos tanuló **hatodik**, míg **Cselei Tamás 7.c** osztályos diákunk a **tizenötödik** helyen végzett.

Felkészítő tanárunk: Balla Károlyné

Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny

Az általános iskolás tanulók részére 2008. április 4-5-6-án rendezték meg Kísújszálláson a Kazinczyról elnevezett Szép Magyar Beszéd Verseny országos, tiszántúli fordulóját. Kilenc megyéből 80 diák részvételével.

Békés megyét 9 diák képviselte. Köztük volt **Arnótszky Judit Janka** iskolánk 8.d osztályos tanulója is, aki kiváló teljesítményéért **aranyérmert kapott!** A szabadon választott szöveg elmondása különösen tetszett a nemes szakemberekből álló zsűrinek, mert Juditot különdíjban is részesítették!

Felkészítő: Hunya Jolán tanárnő

Simonyi Zsigmond Megyei Helyesírási Verseny

A Simonyi Zsigmond Megyei Helyesírási Verseny körzeti fordulóján 5-6. korosztályból **Kókai Anett harmadik** helyezést ért el, míg 7-8. korosztályból **Dajkó Nóra és Tóth Csilla első** helyen végeztek. 2008. április 5-én Békésszentandrásán megrendezett megyei versenyen **Tóth Csilla 8.a** osztályos tanuló **negyedik** helyezést ért el.

Felkészítő tanára: Forgács Krisztina.

Országos Német Nyelvi Verseny

Az Általános Iskolai Tanulók Országos Német Verseny megyei fordulóját március 27-én Orosházán rendezték. Iskolánkban **Farkas Zsanett 7.b** osztályos tanuló megyei **ötödik** helyezést ért el.

Felkészítő tanár: Balla Károlyné

Kitüntetés

A 2006/2007-es tanévben nyújtott kimagasló tanulmányi és sportteljesítményének köszönhetően **Kéri Virág** elnyerte „**A Magyar Köztársaság jó tanulója - jó sportolója 2007**” kitüntető címet.

A díjkiosztó ünnepségre 2008. április 28-án kerül sor Budapesten. Szívvel gratulálunk!

Kvízesés

A békéscsabai Vízmű és a Békés Megyei Vízművek Zrt. hirdette meg a Környezetvédelmi Versenyt. A Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskolában rendezett négyfordulós elődöntőn összesen 38 tanuló vett részt. Iskolánkban a legjobbak a döntőbe jutottak.

Név szerint:

- Szurovecz Lúcia
- Debreceni Attila
- Kéri Virág
- Dajkó Nóra
- Kovács Dániel
- Lakatos Fruzsina
- Hunya Gréta
- Szonda Benjámin

Nagy örömünkre a versenyt **Debreceni Attila**, iskolánk **8.b** osztályos tanulója nyerte meg. Nyereménye: pénzjutalom és egy éves uszodabérlet, amelyet Békéscsabán használhat fel.

Szívvel gratulálunk neki, és büszkék vagyunk rá!

Kovács Dániel és Szonda Benjámin 7.b osztályos tanulók a **hetedik** helyen végeztek, értékes könyvjutalomban részesültek. **Kéri Virág** pedig **tizenkettedik** helyezést ért el.

Felkészítőjük Szurovecz Zoltánné matematika-kémia szakos tanárnő.

**BÉKÉS MEGYE KÉPVISELŐ-
TESTÜLETÉNEK ELNÖKE**
5601 Békéscsaba, Derkovits sor, Pf.: 118
Telefon: 66/441-156, Telefax: 66/441-609

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Újjáalakult az Idősügyi Tanács Békés megyében

Szükség van egy olyan szakmai műhelyre, ahol meghallgatják az idősek problémáit, és megvitathatják azokat a megoldási javaslatokat, melyek segíthetik mindennapjaikat - mondta Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke az Idősügyi Tanács alakuló ülésén.

A mi feladatunk, hogy idős embertársaink számára olyan életkörülményeket biztosítsunk, mely lehetővé teszi számukra az öregkorhoz méltó derűs életet. A család gondoskodása mellett a társadalomnak is mindent meg kell tenni azért, hogy a megérdemelt pihenés éveiben megkapják mindazt a támogatást, mely megszépítheti, teljesebbé teheti napjaikat. Az Idősügyi Tanács ülésein lehetőség van arra, hogy mindenki megismerje azokat a problémákat, melyek leginkább sújtják az időseket. Emellett az idősek bölcsessége mindig biztos háttérrel jelent a fiatalabbak számára. Ők hordozzák generációkon keresztül azokat a tapasztalatokat, melyek a fiatalok számára is segítséget nyújthatnak a megye fejlesztésében.

Az április 4-én újjáalakult Idősügyi Tanács ülésének egyik témája az időseket is érintő egészségügy volt, melynek kapcsán Dr. Kovács József a Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház főigazgató főorvosa tartott tájékoztatót a kórház történetéről és szolgáltatásairól. Dr. Becsei László, a Réthy Pál Kórház főigazgató főorvosa a békéscsabai kórházat mutatta be.

Anyák napi köszöntő

Május első vasárnapján a köszönet és hála virágait nyújtjuk át minden évben az édesanyáknak. Az édesanyák szeretetének melegsége végig kísér minket egy életen át. Az élet a legnagyobb csoda, ami tőlük származik, az első lépésektől kezdve féltve óvnak minket a legnehezebb pillanatokban is. Nehéz szavakba önteni, amit érzünk, megköszönni azt a gondoskodást, törődést, ami megszépíti minden napjainkat.

Szeretettel küldjük az édesanyáknak a következő sorokat:

*Csak látni akarlak,
anyu fényes csillag,
látni, ahogy jössz, jössz,
mindig jössz, ha hívlak.
Látni sietséged,
anygal szelídséged,
odabújni hozzád,
megölelni téged.
/Nadányi Zoltán/*

Domokos László
országgyűlési képviselő

Teljes erőbedobással működik a Tűzoltó Egyesület

A Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület több éves szünet után 2007. július 1-jével kezdte újra a működését, elsősorban azzal a céllal, hogy 2009. január 1-től Önkéntes (Köztestületi) Tűzoltóságként, az önkormányzattal karöltve, magasabb szinten végezhesse a város és két környező településen (Hunya és Csárdaszállás) a tűzoltási és műszaki mentési tevékenységet.

Az Önkéntes Tűzoltóság megalakításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása folyamatosan történik. A közelmúltban 9 fő önkéntes tűzoltó kiképzése történt meg, ezzel együtt jelenleg 14 fő lát el készenléti szolgálatot, így ők vonulnak a keletkező káreseményekhez. A személyi feltételeken túl másik fontos dolog, a gépjárművek és az eszközök megléte. Jelenleg egy Mercedes típusú, közép kategóriás gépjárműfecskendővel végezzük a beavatkozásokat. De terveink szerint május végére szolgálatba áll a korábban vásárolt másik Mercedes gépjárműfecskendő, amely korszerűbb és gyorsabb típus a jelenleg használtnál. Valamint különleges járműként egy gyorsbeavatkozó/könnyű műszaki mentő jármű szolgálatba állítása fog megtörténni a közeljövőben. Ezzel a három járművel, megfelelő létszám esetén, az előforduló káresemények nagy részénél hatékonyan tud majd beavatkozni az egyesület és reményeink szerint, későbbiekben a köztestület is.

A következő lépés 5 db új légzőkészülék beszerzése. Elsősorban a lakástüzeknél, életmentés során hasznosak a beszerezni kívánt eszközök, mivel a mentett személy levegővel való ellátására alkalmasak, így a mentés hatékonyabbá tudjuk tenni a későbbiekben. Az 5 db légzőkészülék ára megközelítőleg 750 000 Ft.

Az egyesület július 1-je óta 39 esetben vonult káreseményhez. Ezek közül kiemelhető a tavaly augusztusi szárazság, valamint az idén március első napjaiban a várost sújtó vihar. De jelentős számban vonultunk lakóépület tüzekhez, ahol több esetben fennállt az életveszély lehetőség.

Szeretnénk még hatékonyabbá tenni a munkánkat, ezért várjuk önkéntesek és támogatók jelentkezését.

Szemlits Gyula
Parancsnok

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények

Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

Brodalmi oldal

„Ritka, ünnepi pillanat az, amikor egy súlyos, komor nagy költő rejtett képzeletvilágába bepillantunk, melyben az élet szépsége és gyönyörűsége még töretlen. Amikor, mint A nap születésében, egy varázsos mesebirodalom kapuját nyitja fel előttünk. Új, sosem képzelt történetek bomlanak ki a tolla nyomán, tündökletes szépségű tájak nyílnak meg, még az ismert mesehősök is új alakban, új köntösben pompáznak. Varázslatának titka a letisztult költészet, mely színes és pontos képzelettel láttatja azt, amit látat.”

Móra Könyvkiadó, 1985

Pilinszky János:

A nap születése

Sokáig csupán csillagok lakták az égbolt magasát. Pislákoló fényükben a világ sokáig élt örök árnyékban, ezüstszínű gyászruhában.

A sötétségben ezidőtájt nagyon egyedül vándorolt a föld. Csupán kik egymás közelében laktak, társalogtak egymással, közbe-közbe félálomba merülve, vagy akár az egész telet átaludva, mely álomban és szomorú magányban.

A különféle állatok alig ismerték egymást, és az ember hallgatagon ült kunyhója előtt. A felhők vaktában bolyongtak, mint elszabadult bárkák a vizen, s a madarak semmit se tudtak a szárazföldek többi állatáról, se a tengerben fürdőző halakról.

Hasonlóképpen a virágok se látták egymás színét, egymás ruháját, köznapi és ünnepi öltözékét. A tavaszi és nyári záporok nem tudták, hova hullanak, és hasonlóan a hópelyhek, a tél fehér gyönyörűsége hamusóként érkezett a földre, és ott is szürke és sötét maradt.

Ekkor történt, hogy számos csillag elhatározta, összefog, hogy apró fényeik közös nagy fényességét varázsoljanak. El is indult vagy ezer csillag egymásfele. Ezer irányból, ezer úton ezernyi csillag elindult a sötétség pereméről, hogy az égbolt tátangó közepén közös ragyogást alapítsanak.

Hosszú utat tettek az égbolt elhagyatott fekete féltékén, de végül is nagy boldogan egymásba olvadt mind az ezer csillag, gyönyörű és egyetlen fényességben.

Ezer csillagnak közös fészke: így született meg a kerek nap, az ég csodája, s vette kezdetét a világosság első ünnepélye.

Ünnep volt ez, valódi ünnep! A tenger hullámai most először láthatták meg a tengerpartot, e hosszú-hosszú kikötőt, havá a tenger szakadatlanul befut - akár egy végtelen hajóraj - gyönggyel megrakott hullámaival.

Megkezdődött tehát az ünnepély, az első nappal ünnepélye, a világosság kerek, óriási és eddig szem-nem-látta asztalánál.

Rendre érkeztek a vendégek. Legelsőnek a levegő szellős, fényes, földig érő palástban, együtt az öreg égbolttal, aki - ha lehet - még hatalmasabb palástot hordott roppant vállán, lába körül gondosan igazgatva azúrszínű, méltóságos redőit.

A harmadik felséges vendég a tenger volt. Ezer hulláma, akár egy sortűz, úgy dördült meg, mikor meztalab földre lépett, ahogy a víz mindig is meztalab jár, legyen folyó vagy hóesés, eső vagy akár tenger a neve.

Ki következett ezután?

Az erdő. A nagy erdők és kecses ligetek. A fák, zöldellő levélöltözékben, rokon nyelven susogva a szelekkel, az égbolttal s mindenfajta vizekkel.

Az ötödik vendég kisebb csoport. De annál szebb. A virágok családja. Merengő szemmel foglaltak helyet a napvilág ünnepi asztalánál. Valamennyien hallgatagok voltak, de színük annál ékeesebb. Kék, sárga, hófehér nyelven beszéltek, fejükkel sűrűn bólogatva hozzá.

A füveknek az asztalvég jutott, de semmivel se kevesebb a fényből, az általános vigasságból.

Aztán jöttek az állatok, nagy rajokban a madarak, a fürge ló, a hűséges kutya, erős oroszlán, sárga tigris, törekeny őz, darazsak fellege. Ki tudná valamennyit fölserolni!

Közben a nap, az ünnep ragyogása a tetőpontra hágott. S ebben a fényességben, bár utolsóként érkezett, egy sudár ifjú és egy szép leány - az ünnepély királyi párjaként - az asztalfőn foglalt helyet, öröme a többi meghívottnak, az asztalvégre húzódott füveknek, a kékpalástú égnekek és a meztalabas tengernek meg a virágoknak, erdőknek, ligeteknek.

Úgy érezték mindannyian: a delelő nap gyermekei ők. Kedvelte a fényes ég most született birodalmának.

Ámde hirtelen, a világosság kristálylépcséjén, a ragyogás bejáratában, magányos árnyék tűnt fel, s éhesen az ünnepség asztalához osont, a vendégek lábához kuporodva.

Senki se törődött vele. „Egyék, lakjék jól - gondolták magukban -, ha másból nem, a fény lehulló, asztal alá gurult morzsáiból.”

De aztán, ahogy telt-múlt az idő: újabb árnyékok lopakodtak, bűjtak az aranszín abrosz alá. „A sötétség gazdátlan ebei” - szólalt meg a nagylelkű tenger. „Ma mindenki kedvére ehetik, részesülhet a boldogságból. Ki irigyelné tőlük a lehulló morzsát, mely után más úgyse hajol le?”

Igaz. De később egyre többen s többen jelentek meg a bejáratban, s végül elállták már a nappal kapuját. Hivatlanul mind számosabban vegyültek el a vendégek között, s amire azok észbekaptak, több volt az árnyék, mint a fény.

Az egyik árny kicsiny volt, mint a gyermek, sőt kavicsnál is alighogy nagyobb. A másik viszont, mint égi lajtorja, olyan magas.

Meztelen az egyik, a másik földig érő, állig gombolt posztókabátba burkolózott.

Az újszülött nap pislákolni kezdett, mintha füst lepte volna erejét, s az elebb még oly vig vendégsereglet most megriadt és szinte menekült.

A székek ledőltek, az asztal földre borult, s a nagy tolongásban az aranyabrosz is porba merült. Először a füvek hagyták el a vendégséget, s utoljára a tenger és a méltóságos égbolt. Az ifjú emberpár maga maradt az egyre hatalmasabb éjszakában.

De a fiú nem rettent meg szívében. Szelíden átölelte kedvesét, ily szavakat intézett a világhoz: „Ne féljetek, tengerek és virágok, ne féljetek, állatok és füvek, az újszülött nap nem halott, csak megpihen, hogy holnap újra keljen, új erővel, megújult ragyogással.”

Ezen az első éjszakán azonban senki se hunyta le szemét, se fű, se fa, se szél, se tenger. Mindenki várt, mindenki várta, vajon igaz, hogy visszatér a nap, amint ifjú királyuk megigérette?

S amikor reggel palotája kristálytermében fölébredt a fény, s hosszan nyújtózva éledezni és emelkedni kezdett - hirtelen olyan ujjongás fogadta a földön, nagyobb, mint az első nap öröme.

Mert akkor már tudhatták mindenek, hogy azután az éjszaka csak álom, amit a fénylő valóság követ.

Izges Izgek

Május

Francia hagymaleves

Négy közepes fej vörshagymát felaprítunk és olajon, fedő alatt üvegesre pároljuk. Mielőtt pirulni kezdene meghintjük két evőkanál liszttel. Felengedjük 1 liter hideg vízzel, sóval, borssal ízesítjük és lefedve lassú tűzön főzzük. Felkarikázzunk apróra egy csomag friss újhagymát, ezt 5 percig főzzük benne. A tányérokba mert levest apróra vágott snidlinggel díszítjük, esetleg reszelt sajttal is.

Seidl Ambrus

Hájas kiflire éhes? Endrődi hájas kifli, káposztáslepény... stb. sütését kelt tésztából és egyéb, tájlagos sütemények készítését vállalom. Telefonszám: 06-66/284-155; 06-20/770-87-80

W SZONDER W

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

Műanyag ajtók, ablakok, téli kertek

Németh Nyílászárógyártó
és Forgalmazó Kft.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók,
szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

BOWLING TREFF ÉTTEREM SÖRÖZŐ

Fő út 81/1. a volt ENCI udvarában

Magas szintű szolgáltatással, kellemes környezetben várja vendégeit. Bankettek, bálók, vacsorák, lakodalmak, díszbédéllel összekötött értekezletek, konferenciák, találkozók rendezése mérsékelt árakon lehetséges 160 fő befogadásáig. Az étterem speciális kívánság szerinti menü elkészítését is vállalja.

Délután öt órától a bowling pálya bérelhető óránként 1.800-forintért.

Telefon: (66) 282-048, (20) 9520-243

MŰHOLDAS, FÖLDI ÉS WiFi antennák

Digitális műholdvevő már
14 900 Ft-tól

UPC Direct
NÉZZÜK A MINŐSÉGET

Széles választékkal és kedvező árakkal
várjuk az érdeklődőket.

Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.:66/442-755

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

TÍMÁR LAJOS, aki Hunya, Rákóczi u. 46. szám alatt élt, 72 éves korában elhunyt. Gyászolja: felesége, fia és a rokonság

DR. UGRIN LÁSZLÓ főorvos, aki endrődi származású, és Budapesten élt, 78 éves korában április 5-én hosszú türelemmel viselt szenvedés után az Égi Hazába költözött. Temetési szertartását Dr. Takács Nándor ny. püspök úr végezte a Huba utcai kármel templomban, április 26-án. Gyászolja családjá

ÖZV. VÉHA JÓZSEFNÉ DINYA KATALIN, aki Endrődön a Selyem utcában élt, április 22-én 79 évesen elhunyt. Gyászolják: leánya, veje, unokái párjukkal, dédunokája és a rokonok

VÉKONY ERZSÉBET Endrőd Kör utcai lakos 9 éves korában elhunyt. Gyászolják: édesapja, édesanyja, testvérei: Alexandra és Krisztina, mamája, az egész család és gondozói

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi Katolikus Központi Temetőben kriptasírhelyeket lehet vásárolni. További információ a plébánián hivatalos időben személyesen, vagy a 66/283-940-es telefonszámon.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

„Nem múltak el ők, ők szívünkben élnek.
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még.
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Guhász Gyula)

Fényképalbum

A Domszög kocsmá és vendéglő. A második képre az idősebbek még emlékeznek...

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is.

Endrői Szent Imre Egyház-közsegért Közhazsnú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.

Adószám: 18380761-1-04.

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.

Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhazsnú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.

Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.

Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.

Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.

Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhazsnú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.

Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.

Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifúsági és labdarúgó sport támogatása.

Adószám: 18370827-1-04.

Öregszőlői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.

Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.

Adószám: 18379778-1-04

Gyomaendrői Siketek és Nagyothallók Közhazsnú Alapítványa, célja a gyomaendrői siketek és nagyothallók segítése.

Adószám: 18380558-1-04

Kincs Az Életed Közhazsnú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.

Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhazsnú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltevéleiknek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.

Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást.

Adószám: 18856617-1-17

Gyomaendrői Mentőalaptvány célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.

Adószám: 18376713-1-04

Rózsahgyi Iskola alapítványai:

A Rózsahgyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.

Adószám: 18390162-1-04

Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítvány

Célja a közép- és felsőfokú iskolákban tanuló diákok támogatása. Jelenleg több, mint 2 millió Ft alaptőke kamataival rendelkezik a kuratórium.

Adószám: 19062255-1-04

A Rózsahgyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk. Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.

Adószám: 18387139-1-04

SPORT

2008. ápr. 9. Vészto - Gyomaendrői VSE: 1:1 (félidő: 1:0)

Az első félidőben passzív volt a csapatunk. A II. félidőben ötletes volt a csapat.

Jó: Gyuricza, Tímár, Lipták, Molnár.

Tabella: 7. Gyomaendrőd,

10, 4, 7, 36:26, 34 pont

Az IFI-k 2:0-ra győztek.

Ápr. 13. Gyomaendrői VSE - Kétegyháza: 0:1

Endrődön 80 néző előtt váltakozó sikert és szerény küzdelmet vívott a két együttes. A mérkőzés nagyobb részében a hazaiak támadtak többet, de

az elszántan védekező vendégek viselkedésükkel jól húzták az időt. Persze, nem rossz taktika volt. A végén a gyors csatár és az endrői védők figyelmetlenségéből még gólt is szereztek. Nagyon hiányzott Lipták.

7. Gyomaendrőd, 10, 4, 8, 36:27, 34 pont

13. Kétegyháza, 7, 3, 12, 37:47, 24 pont

Ápr. 6.

Gyoma FC - Szarvas: 3:0

Tabella: 8. Gyoma, 9, 3, 9, 37:39, 30 pont

IFI-k: Gyoma FC 1:0

Ápr. 20. Doboz - Gyomaendrőd: 3:2

Kellemetlen körülmények közt újabb csalódás. Az idővel is bírkozni kellett.

Az IFI-k megvédték a csapat becsületét, 3:2-re győztek Dobozon.

Helyezés: 8. Endrőd, 10, 4, 9, 38:30, 34 pont

Hajrá, Endrőd!

Márton Gábor

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Májusi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok, zöldségfélék, virágmagok, virághagymák
- tavaszi lemosó vegyszerek, műtrágyák
- műanyag kukák, kannák, hordók
- balta, fejszék, fűrészek
- láncfűrészek, barkácsgépek
- esőruhák, gumicsizmák, védőcipők, kesztyűk
- kukorica vetőmag
- üstök, üstházak, konyai eszközök
- záruk, lakatok, szegek, csavarok
- festékek, hígítók, ecsetek, fóliák
- alu létrák, ruhaszáritók

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

SACRAMENTUM Temetkezés

Gyomaendrőd (Gyoma), Bajcsy-Zs. u. 117.

Fiókiroda: Endrőd, Endrői u. 9.

Állandó ügyelet: 06-30/696-71-17

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétvégéjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szenteselert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com